

Unijna platforma ds.
zrównoważonego finansowania

**Uproszczenie
zrównoważonego
finansowania na rzecz
MŚP**

marzec 2025 r.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Spis treści

Streszczenie	4
1. Wprowadzenie	8
2. Standard zrównoważonego finansowania MŚP (finansowanie transformacji)	9
2.1 Działalność	12
2.1.1 Działalność uwzględniona w akcie delegowanym w sprawie taksonomii dotyczącej zmiany klimatu ...	12
2.1.2 Działalność nieuwzględniona w akcie delegowanym w sprawie taksonomii dotyczącej zmiany klimatu	15
2.2 Przedsiębiorstwa	17
2.3 Inwestycje	18
2.4 Przystosowanie się do zmiany klimatu	20
2.4.1 Ocena ryzyka i narażenia na ryzyko	20
2.4.2 Działalność dostosowana	21
2.4.3 Działalność umożliwiająca i dostosowana-umożliwiająca	22
2.5 Dopilnowanie, aby MŚP przestrzegało minimalnych gwarancji środowiskowych i społecznych	23
2.6 Narzędzie SME Sustainability Checker	24
3. Sprawozdawczość i komunikacja	28
3.1 Dobrowolna sprawozdawczość MŚP	28
3.2 Dobrowolna sprawozdawczość instytucji finansowych	29
Podziękowania	33

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

ZASTRZEŻENIE

Unijna platforma ds. zrównoważonego finansowania (platforma lub PSF) jest organem doradczym powołanym na mocy art. 20 rozporządzenia w sprawie taksonomii i podlega horyzontalnym zasadom Komisji dotyczącym grup ekspertów.

Niniejszy dokument nie jest oficjalnym dokumentem Komisji Europejskiej ani jej oficjalnym stanowiskiem. Żaden zapis w niniejszym dokumencie nie jest wiążący dla Komisji Europejskiej ani nie przesądza o żadnych wynikach polityki.

W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono ogólne stanowisko członków platformy ds. zrównoważonego finansowania. Chociaż jest ono wyrazem takiego konsensusu, niekoniecznie musi we wszystkich szczegółach odzwierciedlać indywidualne poglądy instytucji członkowskich lub poszczególnych ekspertów. Poglądy wyrażone w niniejszym sprawozdaniu są wyłącznie poglądami ekspertów. Niniejsze sprawozdanie nie odzwierciedla poglądów Komisji Europejskiej ani jej służb.

Poniższe ustalenia zostały opracowane pod auspicjami platformy ds. zrównoważonego finansowania i nie mogą być interpretowane jako oficjalne wytyczne Europejskich Urzędów Nadzoru (EUN). W związku z tym zaprezentowane tutaj poglądy i zalecenia nie mają na celu przedstawiania ani przewidywania żadnych przyszłych oficjalnych wytycznych ani stanowisk wydanych przez EUN, które mogą różnić się od treści niniejszego sprawozdania.

Uwzględnienie praktyk rynkowych w niniejszym sprawozdaniu nie może być interpretowane jako ich zatwierdzenie ani walidacja, w szczególności do celów oceny zgodności ekspozycji lub wykorzystania przychodów z taksonomią przez PSF, EUN ani Komisję Europejską. Praktyk rynkowych opisanych w załączniku do niniejszego sprawozdania nie można uznawać za automatycznie zgodne ze zobowiązaniami prawnymi wynikającymi z rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178 ani z innymi stosownymi przepisami UE lub dokumentami zawierającymi wytyczne Komisji.

Streszczenie

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) mają kluczowe znaczenie dla transformacji Europy w kierunku zrównoważonego rozwoju, ich szacowany wkład w PKB Unii wynosi ponad 50%, a w emisje CO₂ i inne emisje gazów cieplarnianych przedsiębiorstw – ponad 63%. Powodzenie przejścia na gospodarkę o zerowej emisji netto, odpornej i zrównoważonej środowiskowo zależy od zdolności MŚP do uzyskania finansowania niezbędnego do dekarbonizacji, budowania odporności na zmianę klimatu, zazieleniania działalności oraz opracowywania zrównoważonych produktów i usług. Mimo kluczowej roli MŚP napotykają znaczne trudności w dostępie do finansowania zewnętrznego na działania na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Większość MŚP finansuje projekty w dziedzinie zrównoważonego rozwoju ze środków własnych, bez korzystania z finansowania zewnętrznego. Gdy poszukuje się finansowania zewnętrznego, najczęstszą jego formą są kredyty bankowe. Niski poziom finansowania zewnętrznego, o które się ubiegano lub które zaklasyfikowano jako przeznaczone na cele zrównoważonego rozwoju, można wytłumaczyć różnorodnymi problemami w dostępie do finansowania na cele ekologiczne i związanego ze zrównoważonością, począwszy od wysokich minimalnych kwot kredytów, przez skomplikowane wymogi regulacyjne, niewystarczającą świadomość wśród MŚP, brak zharmonizowanych na szczeblu UE definicji kredytów ekologicznych lub zrównoważonych, po brak danych dotyczących zrównoważonego rozwoju zgłaszanych przez MŚP, w tym danych związanych z taksonomią. Zważywszy, że wymogi i kryteria taksonomii są postrzegane jako trudne do spełnienia przez MŚP, większość z nich nie stosuje dobrowolnie taksonomii jako ram odniesienia w celu wykazania zrównoważenia środowiskowego swojej działalności. Zarazem taksonomia staje się w UE coraz powszechniejszą normą klasyfikacji i uzyskiwania dostępu do zielonego finansowania, a wymogi informacyjne z nią związane docierają do MŚP od partnerów w łańcuchu wartości lub podmiotów finansujących.

Aby sprostać tym wyzwaniom, platforma proponuje dostosowane, uproszczone podejście – „standard zrównoważonego finansowania MŚP” – który będzie stosowany przez banki i inne podmioty finansujące do klasyfikacji kredytów lub innych rodzajów finansowania udzielanego MŚP jako finansowania zrównoważonego (ekologicznego lub służącego transformacji) oraz do uproszczenia wszelkiej powiązanej dobrowolnej sprawozdawczości. Standard ten nie uwzględnia wniosków w ramach pakietu Omnibus¹ dotyczących potencjalnego wykorzystania standardu zrównoważonego finansowania MŚP przez przedsiębiorstwa, które nie są MŚP. Niezależnie od wyniku procesu legislacyjnego niektóre MŚP mogą chcieć dobrowolnie prowadzić sprawozdawczość² zgodną z taksonomią, aby uzyskać dostęp do zielonego finansowania – co kilka z nich już czyni – zwłaszcza jeśli kryteria i wymogi sprawozdawcze taksonomii zostaną uproszczone w następstwie wniosku dotyczącego rozporządzenia delegowanego zmieniającego akty delegowane w sprawie taksonomii i ich późniejszego przeglądu. Nawet jednak w takim przypadku taksonomia może nie być odpowiednia dla wszystkich MŚP.

¹ https://commission.europa.eu/news/commission-proposes-cut-red-tape-and-simplify-business-environment-2025-02-26_en.

² Pojęcie sprawozdawczości niekoniecznie oznacza publiczne ujawnianie informacji, lecz raczej przekazywanie ich, na zasadzie dwustronnej, instytucji finansowej lub partnerowi w łańcuchu dostaw.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Dlatego też proponuje się standard zrównoważonego finansowania MŚP jako narzędzie dostosowane do ich potrzeb i możliwości, pomagające im w uzyskaniu dostępu do zrównoważonego finansowania (w szczególności finansowania transformacji)³. Platforma uważa również, że standard zrównoważonego finansowania MŚP mógłby służyć jako użyteczne narzędzie dla MŚP notowanych na giełdzie, gdyby nie były one zobowiązane do sprawozdawczości zgodnej z taksonomią.

Celem standardu zrównoważonego finansowania MŚP jest zapewnienie im ram, które pomogą im wykazać swoje starania na rzecz zrównoważoności klimatycznej, a tym samym łatwiej uzyskać na nie finansowanie zewnętrzne. Na pierwszym etapie w standardzie skoncentrowano się na celach dotyczących łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz wprowadzono rozróżnienie na:

1. **Działalność:** obejmującą działalność wymienioną w akcie delegowanym w sprawie unijnej taksonomii dotyczącej zmiany klimatu, a także inną, niewymienioną w nim działalność, której uwzględnienie można rozważyć w przyszłości. Działalność niewymienioną w akcie można uwzględnić tylko wtedy, gdy znajduje się ona w wykazie powszechnie uznanych etykiet i certyfikatów, wstępnie zdefiniowanym przez Komisję Europejską, który może służyć jako wskaźnik zastępczy dla związanych z tą działalnością poświadczeń w zakresie zrównoważoności klimatycznej, zgodnie z proponowanymi kryteriami (zob. sekcja 2.1).
2. **Przedsiębiorstwa:** obejmujące (a) MŚP, które niedawno włączyły do swojego modelu biznesowego praktyki związane z klimatem, dążąc do transformacji w kierunku zrównoważonej gospodarki; lub (b) MŚP posiadające certyfikat związany z klimatem ze wstępnie zdefiniowanego wykazu (sekcja 2.2).
3. **Inwestycje:** obejmujące projekty i środki ukierunkowane na działalność, o której mowa w pkt 1, a także inną działalność niewymienioną w pkt 1, oraz projekty i środki, w odniesieniu do których opracowano proste i solidne kryteria (zob. sekcja 2.3).

W przypadku działalności, o której mowa w pkt 1), obejmującej działalność wymienioną w akcie delegowanym w sprawie unijnej taksonomii, zaleca się, aby uczynić ją bardziej dostępną i łatwiejszą w stosowaniu dla MŚP. Zaleca się, aby takie uproszczenie obejmowało: grupowanie podobnych rodzajów działalności w celu zmniejszenia liczby rodzajów, które podlegają ocenie, i potencjalnych pozycji sprawozdawczych; usunięcie niejasności w stosowanych sformułowaniach; doprecyzowanie odniesień do prawodawstwa UE, np. poprzez wskazanie w proponowanym narzędziu internetowym przepisów krajowych transponujących dyrektywę, w stosownych przypadkach mających zastosowanie do MŚP, oraz kluczowych punktów przepisów, do których się odwołano; doprecyzowanie odniesień do innych sekcji taksonomii; wyjaśnienie stosowania kodów NACE i faktu, że nie należy ich uważać za jedyną użyteczną klasyfikację działalności gospodarczej MŚP; oraz uproszczenie wymogu oceny cyklu życia.

³Platforma zauważa, że mogą istnieć sposoby dalszej identyfikacji zielonego finansowania w ramach szerszej koncepcji finansowania transformacji.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

W celu zapewnienia zgodności zrównoważonego finansowania udzielanego MŚP z minimalnymi gwarancjami środowiskowymi i społecznymi, proponuje się następujące elementy:

- 1) Po pierwsze, co jest oczywiste, dane MŚP przestrzega obowiązujących przepisów prawa go dotyczących.
- 2) Po drugie, MŚP nie może finansować działalności w sektorach wykluczonych określonych w rozporządzeniu UE w sprawie unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, a w przypadku finansowania na cele ogólne samo MŚP nie może należeć do tych wykluczonych sektorów ani świadczyć usług lub dostarczać produktów konkretnie na potrzeby działalności wykluczonej. Jeżeli w przyszłości standard zrównoważonego finansowania MŚP zostanie rozszerzony poza cele klimatyczne, wyłączenia te należy rozszerzyć.
- 3) Po trzecie, MŚP powinno przedstawiać sprawozdania na temat wskaźników zrównoważonego rozwoju w ramach uproszczonego dobrowolnego standardu sprawozdawczości, który zgodnie z propozycją przedstawioną w pakiecie Omnibus ma zostać opracowany przez Komisję Europejską na podstawie standardu VSME. Platforma zaleca zachowanie w tym dobrowolnym standardzie sprawozdawczości podejścia modułowego znanego ze standardu VSME, zgodnie z którym w przypadku mikroprzedsiębiorstw wystarczyłoby zgłaszanie na określonym poziomie wyników w odniesieniu do wskaźników z modułu podstawowego, a od większych MŚP oczekiwano by sprawozdawczości w zakresie wskaźników podobnych do tych z modułu kompleksowego standardu VSME, związanych z posiadaniem procedur należytej staranności w odniesieniu do polityki i procesów w dziedzinie praw człowieka (C 6) oraz poważnych incydentów dotyczących praw człowieka (C 7).

Takie podejście na poziomie podmiotu, w połączeniu z koncentracją na głównej działalności MŚP lub na tym, jakie środki lub inwestycje są finansowane w ramach standardu zrównoważonego finansowania MŚP, wspiera MŚP w ich stopniowych działaniach na rzecz zrównoważoności klimatycznej, biorąc pod uwagę, ich obecne możliwości. Z czasem standard zrównoważonego finansowania MŚP musiałby zostać rozszerzony o pozostałe cele taksonomii i poddany przeglądowi w celu uwzględnienia stosownych postępów i zmian na rynku.

Sugeruje się, aby standard zrównoważonego finansowania MŚP był stosowany zarówno do finansowania dłużnego, jak i kapitałowego. Platforma rozróżnia finansowanie o znanym przeznaczeniu środków, którego celem jest wsparcie konkretnego projektu lub inicjatywy, oraz finansowanie na cele ogólne, w przypadku którego dokładne wykorzystanie funduszy jest zazwyczaj nieokreślone, ale działalność lub model biznesowy przedsiębiorstwa są znane podmiotowi finansującemu. Proponuje się opracowanie internetowego narzędzia wsparcia, które pomoże MŚP w ocenie ich własnej kwalifikowalności oraz kwalifikowalności ich inwestycji w ramach standardu zrównoważonego finansowania MŚP. W przypadku finansowania na cele ogólne żaden z rodzajów działalności MŚP nie może być objęty wykluczeniami dotyczącymi paliw kopalnych lub innymi wykluczeniami w stosunku do wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, określonymi w rozporządzeniu UE w sprawie wskaźników referencyjnych.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Proponowany standard ma na celu wspieranie MŚP w dostępie do finansowania zewnętrznego na ich działania na rzecz zrównoważonego rozwoju, a jednocześnie pomoc sektorowi finansowemu w ocenie i dobrowolnym zgłaszaniu takiego finansowania przy mniejszej złożoności i mniejszych obciążeniach administracyjnych. Chociaż MŚP powinny w sposób przejrzysty informować o swoich dokładnych obrotach lub wydatkach związanych z działalnością w ramach dobrowolnej sprawozdawczości, należy dopuścić pewne progi istotności dla instytucji finansowych przy finansowaniu MŚP lub ich projektów objętych standardem. Jest to szczególnie istotne w przypadku produktów kredytowych i pozwoliłoby na włączenie ograniczonych kosztów pomocniczych lub działań pobocznych do jednej umowy kredytowej na tych samych warunkach, bez wymogu odrębnej oceny działalności mniejszościowej przez podmiot finansujący lub ubiegania się o odrębne kredyty przez MŚP. Proponuje się, aby opierało się to na działalności głównej (działalności, która stanowi od 90% do 100% obrotów MŚP w przypadku finansowania na cele ogólne lub wydatków w przypadku finansowania o znanym przeznaczeniu środków). W ramach własnej dobrowolnej sprawozdawczości MŚP mogą raportować kluczowe wskaźniki efektywności (KPI) w oparciu o standard zrównoważonego finansowania MŚP. W przyszłości uczestnicy rynku finansowego i przedsiębiorstwa w łańcuchu wartości MŚP mogliby wykorzystywać sprawozdawczość opartą na standardzie zrównoważonego finansowania MŚP jako dane wejściowe w swoich działaniach informacyjnych związanych ze zrównoważonym rozwojem.

Proponowany standard ma na celu ułatwienie MŚP dostępu do finansowania zewnętrznego na ich zrównoważone działania związane z klimatem za sprawą zmniejszenia złożoności wymogów w zakresie weryfikacji i sprawozdawczości dzięki zapewnieniu ram umożliwiających MŚP wykazywanie działań związanych z klimatem podejmowanych w ramach ich działalności, inwestycji lub przedsiębiorstwa. Dzięki jasnym wytycznym, narzędziom wsparcia i uproszczonym kryteriom standard ma na celu zwiększenie dostępu MŚP do zrównoważonego finansowania związanego z klimatem, a tym samym wspieranie ich w transformacji w przejściu na praktyki niskoemisyjne, co ostatecznie przyczyni się do osiągnięcia przez UE celów zerowej emisji netto. Środki te pomogą zlikwidować lukę między MŚP a zrównoważonym finansowaniem, zapewniając, że MŚP będą mogły odgrywać swoją zasadniczą rolę w europejskiej transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju, a sektor finansowy będzie mógł łatwiej identyfikować i wspierać takie inwestycje i przedsiębiorstwa. Platforma zaleca rozszerzenie standardu o cztery pozostałe cele środowiskowe taksonomii w najbliższym możliwym terminie.

1. Wprowadzenie

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) odgrywają zasadniczą rolę w europejskiej transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju, przyczyniając się łącznie do ponad 50% PKB UE i 63%⁴ wszystkich emisji CO₂ i innych gazów cieplarnianych (GHG), za które odpowiadają przedsiębiorstwa. Transformacja w kierunku gospodarki o zerowej emisji netto, odpornej i zrównoważonej środowiskowo nie zostanie osiągnięta bez transformacji sektora MŚP. Dlatego kluczowe jest, aby MŚP miały dostęp do finansowania niezbędnego do dekarbonizacji, zazieleniania swojej działalności i opracowywania zrównoważonych produktów i usług.

Zarówno Komisja Europejska, jak i platforma dostrzegają wyzwania, przed którymi stoją MŚP w dostępie do zrównoważonego finansowania. Badanie Eurobarometr (2024)⁵ pokazuje, że ponad 90% MŚP wdraża środki na rzecz efektywnego gospodarowania zasobami, a badanie przeprowadzone w 2023⁶ na potrzeby [sprawozdania platformy pt. „Kompendium”](#) również wykazało, że większość (58%) ankietowanych MŚP już zainwestowała w projekty mające na celu wprowadzenie ulepszeń związanych ze zrównoważonym rozwojem. Badanie to pokazuje jednak, że większość (65%) tych MŚP sfinansowała projekty samodzielnie, a nie za pośrednictwem finansowania zewnętrznego, co ma również miejsce w przypadku finansowania przez MŚP w UE innych projektów, niezwiązanych ze zrównoważonym rozwojem. Wśród źródeł finansowania zewnętrznego najczęściej poszukiwaną formą były kredyty bankowe. Niski poziom finansowania zewnętrznego, o które MŚP ubiegają się na swoje projekty zrównoważone, można wytłumaczyć różnorodnymi problemami w dostępie do finansowania ekologicznego i powiązanego ze zrównoważonym rozwojem, poczynając od wysokich minimalnych kwot kredytów, przez złożone regulacje bankowe, niewystarczającą świadomość wśród MŚP, brak zharmonizowanej na szczeblu UE definicji zielonego lub zrównoważonego kredytu, po brak danych dotyczących zrównoważonego rozwoju zgłaszanych przez MŚP, w tym danych związanych z taksonomią.

Rozporządzenie UE w sprawie taksonomii jest podstawowym elementem unijnych ram regulacyjnych dotyczących zrównoważonego finansowania, określającym warunki, na jakich uwzględniona w nim działalność gospodarcza jest uznawana za zrównoważoną środowiskowo, oraz wymagającym od przedsiębiorstw finansowych i niefinansowych ujawniania informacji na temat zgodności ich działalności z określonymi technicznymi kryteriami kwalifikacji. Biorąc pod uwagę, że nienotowane MŚP już teraz nie są objęte zakresem stosowania rozporządzenia w sprawie taksonomii, a MŚP notowane na giełdzie w przyszłości również zostaną z niego wyłączone na podstawie ostatnich wniosków w ramach pakietu Omnibus, w połączeniu z faktem, że taksonomia jest postrzegana jako ogólnie trudna do stosowania przez MŚP, większość z nich nie stosuje dobrowolnie taksonomii jako ram odniesienia w celu wykazania zrównoważenia środowiskowego swojej działalności. Taksonomia UE staje się jednak coraz powszechniejszą normą i skutecznym narzędziem dostępu do zrównoważonego finansowania, a MŚP mogą odczuwać wpływ informacji związanych z taksonomią i wymagań dotyczących wyników, które są przekazywane przez partnerów w łańcuchu wartości lub klientów.

⁴[Eurobarometr: EU SMEs working towards sustainability \[Działania unijnych MŚP na rzecz zrównoważonego rozwoju\] – Komisja Europejska \(europa.eu\).](#)

⁵[Eurobarometr: SMEs, resource efficiency and green markets \[MŚP, efektywne gospodarowanie zasobami i rynki ekologiczne\] – Komisja Europejska \(europa.eu\).](#)

⁶[SME experiences with finance and sustainable investment survey \[Badanie doświadczeń MŚP w zakresie finansowania i zrównoważonych inwestycji\] \(eurochambres.eu\).](#)

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Dlatego też, aby zaradzić wyzwaniom, przed którymi stoją MŚP w zakresie ekologizacji swojej działalności i dostępu do zrównoważonego finansowania, platforma proponuje opracowanie uproszczonego podejścia do stosowania taksonomii oraz do wyników i sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, które będzie dostosowane do MŚP – „standard zrównoważonego finansowania MŚP”. W standardzie uwzględniono zasadę proporcjonalności, a jego celem jest wspieranie starań MŚP na rzecz przejścia na gospodarkę o zerowej emisji netto i osiągnięcia zrównoważenia środowiskowego. W ramach pierwszego etapu prace koncentrują się na celach dotyczących łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej. Pracę nad pozostałymi celami środowiskowymi należy podjąć w najbliższym możliwym terminie. Po przeglądzie aktów delegowanych w sprawie taksonomii dotyczącej zmiany klimatu i środowiska należy sprawdzić część standardu zrównoważonego finansowania MŚP, która jest ściśle ograniczona do działalności kwalifikującej się do taksonomii, aby zapewnić wzajemną zgodność.

Standard zrównoważonego finansowania MŚP stanowi ramy, na podstawie których MŚP mogą dążyć do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju swojej działalności w dziedzinie klimatu i wykazywać swoje działania w tym zakresie. Standard niesie ze sobą konsekwencje dla dobrowolnej sprawozdawczości MŚP w zakresie taksonomii i zrównoważonego rozwoju. Omówiono go w rozdziale 2, natomiast rozdział 3 dotyczy jego wpływu na sprawozdawczość.

2. Standard zrównoważonego finansowania MŚP (finansowanie transformacji)

W ramach standardu zrównoważonego finansowania MŚP proponuje się proste i łatwe w użyciu ramy, którym, jak się zaleca, powinno towarzyszyć narzędzie wsparcia, aby dać MŚP możliwość podejmowania wiarygodnych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju. Jego celem jest uznanie działań MŚP na rzecz zrównoważoności klimatycznej niezależnie od rozporządzenia w sprawie taksonomii, przy czym obejmuje on uproszczone kluczowe wskaźniki zgodności z technicznymi kryteriami kwalifikacji i weryfikacji istotnego wkładu w ramach taksonomii, o ile przewidziano je dla danego rodzaju działalności. Oznacza to, że standard zrównoważonego finansowania MŚP różni się od wymogów określonych w akcie delegowanym do rozporządzenia w sprawie taksonomii dotyczącym łagodzenia zmiany klimatu i jest mniej rygorystyczny, a zatem podmioty podlegające temu standardowi nie mogą uznać siebie, swoich inwestycji ani swoich podmiotów za zgodne z taksonomią.

⁷ Według badania przeprowadzonego wśród 4404 MŚP przez DG GROW, w 2022 r. 43% średnich MŚP, 31% małych MŚP i 8,5% mikroprzedsiębiorstw poproszono o ujawnienie informacji na temat zrównoważonego rozwoju w podziale na różnego rodzaju kontrahentów (banki, firmy będące klientami, towarzystwa ubezpieczeniowe, organy administracji publicznej, organizacje pozarządowe i inne instytucje finansowe). W podobnym badaniu przeprowadzonym przez Eurochambres w 2023 r. wśród 1866 MŚP, 35% średnich MŚP, 20% małych MŚP i 9% mikroprzedsiębiorstw wskazało, że podlega pośrednio wymogom sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. Badanie Eurochambres i SMEUnited jest dostępne tutaj: <https://www.eurochambres.eu/publication/access-to-sustainable-finance-for-smes-a-european-survey/>. Obecnie ten efekt domina nabiera rozpędu. W przyszłości prawdopodobnie zostanie on jednak ograniczony, jeśli limit dotyczący łańcucha wartości, zaproponowany we wniosku w ramach pakietu Omnibus, doprowadzi do zmniejszenia ilości informacji, jakich duże przedsiębiorstwa mogą żądać od firm nieobjętych zakresem CSRD (w tym MŚP).

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Chociaż standard zrównoważonego finansowania MŚP jest od taksonomii odrębny, przewidziana w taksonomii zasada „nie czyn poważnych szkód” (DNSH) oraz zasada minimalnych gwarancji posłużyły za inspirację do zaproponowania sposobu zapewnienia, aby MŚP na poziomie podmiotu przestrzegały minimalnych gwarancji środowiskowych i społecznych. Standard zrównoważonego finansowania MŚP mógłby być stosowany jako podstawa do zdefiniowania zrównoważonego finansowania zarówno w odniesieniu do finansowania dłużnego, jak i kapitałowego. Na przykład w przypadku definicji kredytów ekologicznych i kredytów na finansowanie transformacji, które Europejski Urząd Nadzoru Bankowego zalecił do rozważenia Komisji Europejskiej⁸.

Wnioski znajdujące odzwierciedlenie w standardzie zrównoważonego finansowania MŚP uwzględniają różne badania, zalecenia, ankiety i istniejące praktyki finansowania MŚP, w szczególności: zalecenia sformułowane w dwóch niedawno opublikowanych badaniach DG FISMA⁹ i DG GROW¹⁰ Komisji Europejskiej, oświadczenie przewodniczącego platformy w sprawie ułatwiania MŚP dostępu do zrównoważonego finansowania¹¹, badanie przeprowadzone w 2023 r. przez Eurochambres i SMEunited wśród MŚP¹², zalecenie Komisji z 2023 r. sprawie ułatwienia finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej¹³ (w szczególności art. 13 i 14) pakiet pomocy gospodarczej dla MŚP opublikowany przez Komisję w 2023 r.¹⁴ oraz istniejące kryteria i produkty zrównoważonego finansowania skierowane do MŚP, takie jak Gwarancja na rzecz zrównoważonego rozwoju Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI)¹⁵ oraz narzędzie „Green Checker” Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI)¹⁶, które zostały ustanowione przy wsparciu z Programu InvestEU.

⁸<https://www.eba.europa.eu/publications-and-media/press-releases/eba-proposes-voluntary-eu-green-loan-label-help-spur-markets>.

⁹Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych, Evaluation of potential simplification mechanisms for SMEs to demonstrate EU taxonomy-alignment – Final report [Ocena potencjalnych mechanizmów uproszczeń na rzecz MŚP w odniesieniu do wykazywania zgodności z taksonomią unijną – Sprawozdanie końcowe], Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2024, 4, <https://data.europa.eu/doi/10.2874/762220>.

¹⁰Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP, Giannotti, E., Bolognini, A., Pal, T., SME disclosure on taxonomy alignment – Cost/benefit analysis – Final report [Ujawnianie informacji przez MŚP na temat zgodności z taksonomią – analiza kosztów i korzyści. Sprawozdanie końcowe]. Tom 1, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2873/48775>.

¹¹Oświadczenie przewodniczącego platformy ds. zrównoważonego finansowania: ułatwianie MŚP dostępu do zrównoważonego finansowania (europa.eu).

¹²SME experiences with finance and sustainable investment survey [Badanie doświadczeń MŚP w zakresie finansowania i zrównoważonych inwestycji] (europa.eu).

¹³Zalecenie Komisji (UE) 2023/1425 z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie ułatwienia finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej (europa.eu).

¹⁴https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/sme-relief-package_en.

¹⁵Gwarancja na rzecz zrównoważonego rozwoju InvestEU (eif.org).

¹⁶<https://greenchecker.eib.org/>.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

W ramach pierwszego etapu podstawowym obszarem zainteresowania standardu zrównoważonego finansowania MŚP są cele w dziedzinie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej. Standard wykracza jednak poza działalność obecnie objętą taksonomią; wprowadza się w nim rozróżnienie na:

1. Działalność: obejmującą działalność wymienioną w akcie delegowanym w sprawie unijnej taksonomii dotyczącej zmiany klimatu, a także inną, niewymienioną w nim działalność, której uwzględnienie można rozważyć w przyszłości. Działalność niewymienioną w akcie można uwzględnić tylko wtedy, gdy znajduje się ona w wykazie powszechnie uznanych etykiet i certyfikatów, wstępnie zdefiniowanym przez Komisję Europejską, który może służyć jako wskaźnik zastępczy dla związanych z tą działalnością poświadczeń w zakresie zrównoważoności klimatycznej, zgodnie z proponowanymi kryteriami (zob. sekcja 2.1).
2. Przedsiębiorstwa: obejmujące (a) MŚP, które niedawno włączyły do swojego modelu biznesowego praktyki związane z klimatem, dążąc do transformacji w kierunku zrównoważonej gospodarki; lub (b) MŚP posiadające certyfikat związany z klimatem ze wstępnie zdefiniowanego wykazu (sekcja 2.2).
3. Inwestycje: obejmujące projekty i środki ukierunkowane na działalność, o której mowa w pkt 1, a także inne inwestycje i środki niewymienione w pkt 1, w odniesieniu do których opracowano proste i solidne kryteria (zob. sekcja 2.3).

Celem standardu zrównoważonego finansowania MŚP jest wspieranie MŚP w dostępie do finansowania zewnętrznego przeznaczonego na ich obecne lub przyszłe działania na rzecz zrównoważoności klimatycznej. Zarazem standard ma pomóc sektorowi finansowemu w ocenie i dobrowolnym zgłaszaniu takiego finansowania jako zrównoważonego dzięki zmniejszeniu złożoności i obciążeń administracyjnych.

MŚP korzystające ze standardu mogłyby rozpocząć od oceny, czy ich działalność znajduje się w wykazie rodzajów działalności (zdefiniowanej w pkt 1 powyżej) oraz czy spełnia kryteria dotyczące tej działalności. Jeżeli tak, jego działalność byłaby kwalifikowana na podstawie standardu zrównoważonego finansowania MŚP. W przeciwnym wypadku MŚP mogłoby następnie ocenić, czy na poziomie podmiotu jest w stanie wykazać, że kwalifikuje się na podstawie kryteriów dla przedsiębiorstw (zdefiniowanych w pkt 2 powyżej). W przypadku pozytywnego wyniku takiej oceny kwalifikowałoby się ono na podstawie standardu zrównoważonego finansowania MŚP. W przypadku wyniku negatywnego MŚP mogłoby następnie ocenić, czy jego inwestycja jest uwzględniona w wykazie inwestycji (zdefiniowanych w pkt 3 powyżej) oraz czy spełnia kryteria przewidziane tej inwestycji. Jeżeli tak, przedsiębiorstwo kwalifikowałoby się na podstawie uproszczonego standardu zrównoważonego finansowania MŚP. Logikę tę opisano w rozdziale 3, rysunek 1 poniżej.

W kontekście udzielania finansowania standard zrównoważonego finansowania MŚP ma zastosowanie niezależnie od tego, czy jest to finansowanie dłużne, czy kapitałowe. Platforma rozróżnia finansowanie o znanym przeznaczeniu środków, w przypadku którego finansowanie wspiera konkretny projekt lub działanie, oraz finansowanie na cele ogólne, w przypadku którego dokładne przeznaczenie funduszy nie jest znane, natomiast przedsiębiorstwo i jego działalność lub model biznesowy są znane podmiotowi finansującemu.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

W przypadku finansowania na cele ogólne całkowita kwota finansowania udzielonego MŚP kwalifikowałaby się na podstawie standardu zrównoważonego finansowania MŚP w sytuacji gdy:

- a. główna działalność MŚP jest uwzględniona w wykazie rodzajów działalności (zdefiniowanych w pkt 1 powyżej), lub
- b. MŚP jest w stanie wykazać, że kwalifikuje się na podstawie kryteriów dla przedsiębiorstw (zdefiniowanych w pkt 2 powyżej).

W takich przypadkach żaden rodzaj działalności MŚP nie może być działalnością objętą wykluczeniami dotyczącymi paliw kopalnych lub innymi wykluczeniami w stosunku do wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, określonymi w rozporządzeniu UE w sprawie wskaźników referencyjnych¹⁷.

W przypadku finansowania o znanym przeznaczeniu środków finansowana inwestycja kwalifikowałaby się na podstawie standardu zrównoważonego finansowania MŚP w sytuacji, gdy:

- a. ta inwestycja w projekt/działanie stanowi działalność uwzględnioną w wykazie rodzajów działalności (1), lub
- b. jest to inwestycja (3) ukierunkowana na co najmniej jeden rodzaj działalności (1), niezależnie od działalności gospodarczej samego MŚP.

Logikę tę szczegółowo opisano w rozdziale 3, rysunek 2 poniżej. Definicja działalności głównej znajduje się również w rozdziale 3.

2.1 Działalność

2.1.1 Działalność uwzględniona w akcie delegowanym w sprawie taksonomii dotyczącej zmiany klimatu

Pierwszy zestaw kryteriów dla MŚP opiera się na działaniach kwalifikujących się do taksonomii, uwzględnionych w akcie delegowanym w sprawie unijnej taksonomii dotyczącej zmiany klimatu.

Poniżej przedstawiono siedem zaleceń mających na celu uproszczenie istniejących kryteriów technicznych dotyczących istotnego wkładu oraz opis kwalifikowalnych rodzajów działalności, tak aby lepiej dostosować je do możliwości i realiów gospodarczych MŚP. W kolejnej odsłonie platforma opracuje bardziej szczegółową propozycję na poziomie rodzajów działalności dla Komisji Europejskiej w oparciu o istniejące sprawozdania i produkty oraz może pracować nad propozycją dotyczącą pozostałych czterech celów środowiskowych.

¹⁷ Wykluczone są przedsiębiorstwa, które: uzyskują przychody z jakiegokolwiek działalności związanej z kontrowersyjną bronią, mianowicie taką, o której mowa w [regulacyjnych standardach technicznych do rozporządzenia SFDR](#) (miny przeciwpiechotne, amunicja kasetowa, broń chemiczna i biologiczna); uprawy i produkcji tytoniu; przedsiębiorstwa, które według administratorów wskaźników referencyjnych naruszają zasady inicjatywy United Nations Global Compact (UNGC) lub wytyczne Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych; uzyskują 1% lub więcej swoich obrotów bezpośrednio z poszukiwania, wydobywania, dystrybucji lub rafinacji węgla kamiennego i brunatnego; uzyskują 10% lub więcej swoich obrotów bezpośrednio z poszukiwania, wydobywania, dystrybucji lub rafinacji paliw ropopochodnych; uzyskują 50% swoich obrotów bezpośrednio z poszukiwania, wydobywania, produkcji lub dystrybucji paliw gazowych; oraz uzyskują 50% swoich obrotów z wytwarzania energii elektrycznej o intensywności emisji gazów cieplarnianych przekraczającej 100 g CO₂e/kWh.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Zalecenie 1: Należy zgrupować podobne rodzaje działalności, aby zmniejszyć liczbę rodzajów działalności podlegających ocenie/potencjalnych pozycji sprawozdawczych. Niektóre rodzaje działalności uwzględnione w taksonomii są wyszczególnione oddzielnie, chociaż w rzeczywistości mają podobny charakter i te same lub pokrywające się podstawowe techniczne kryteria kwalifikacji. Dlatego zaleca się zgrupowanie takich rodzajów działalności w celu zmniejszenia liczby rodzajów działalności podlegających ocenie, a także potencjalnych pozycji sprawozdawczych. Przykładem może być połączenie różnych rodzajów działalności związanych z energią słoneczną (4.1, 4.2, 4.17 i 4.21), budową i posiadaniem budynków (7.1 i 7.7) oraz produkcją technologii/urządzeń związanych z budynkami (7.3, 7.4, 7.5 i 7.6).

Zalecenie 2: Należy w miarę możliwości usunąć niejednoznaczności w stosowanych sformułowaniach. Niektóre kryteria przewidziane w taksonomii zawierają sformułowania i pojęcia, które mogą być niejasne lub dopuszczać różne interpretacje, np. „kluczowe komponenty”, „może” lub „znaczny”. Aby jak najjaśniej przedstawić MŚP, czego wymagają kryteria, zaleca się usunięcie niejednoznaczności w stosowanych sformułowaniach i – w miarę możliwości – odwoływanie się do konkretnych, mierzalnych kryteriów. Na przykład użycie sformułowania „kluczowe komponenty” w działalności 3.5 dotyczącej produkcji sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną budynków, w przypadku której to działalności w wykazie uproszczonych rodzajów działalności, który ma zostać opracowany, można by bardziej szczegółowo określić, jakie cechy powinny mieć te kluczowe komponenty, aby zostały uznane za „kluczowe” oraz jak można by domniemywać lub udowadniać spełnienie kryteriów, gdy MŚP nie jest odpowiedzialne za produkcję produktu końcowego. Zaleca się przyjrzenie się również wykazowi kodów PRODCOM¹⁸ dla produktów związanych z klimatem i zbadanie, czy można by je uwzględnić przy identyfikacji działalności zgodnej z taksonomią. Innym przykładem jest użycie sformułowania „znaczna” redukcja emisji gazów cieplarnianych lub „znacznie” ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w działalnościach 3.4, 3.6, 3.20 i 9.1, w przypadku których porównania dokonuje się w odniesieniu do innych rodzajów działalności gospodarczej. Słowo „znaczne” można by zmienić na konkretny odsetek (np. 20% redukcji emisji GHG).

Zalecenie 3: Należy doprecyzować odniesienia do prawodawstwa UE. Niektóre kryteria taksonomii odnoszą się do definicji zawartych w innych przepisach UE, podczas gdy definicje te mogłyby zostać bezpośrednio sformułowane w treści kryteriów. W innych przypadkach dyrektywy UE są przytaczane bez sprecyzowania, że zastosowanie mają krajowe środki wdrażające te dyrektywy. Biorąc pod uwagę, że MŚP mogą mieć trudności z zapoznaniem się z tymi przepisami UE i wyszukaniem odpowiednich definicji, zaleca się, aby w poszczególnych przypadkach i tam, gdzie ma to zastosowanie, zbadać, w jaki sposób kluczowe elementy przepisów UE oraz przepisów krajowych lub lokalnych poszczególnych państw członkowskich, którymi zostały one transponowane, dałoby się w dynamiczny sposób uwzględnić w narzędziu internetowym zaproponowanym w sekcji 2.6 – narzędzie to mogłoby również zawierać informacje na temat tego, czy określone kryteria są już (automatycznie) spełnione na mocy prawa UE lub prawa krajowego. Przykłady działalności w ramach taksonomii, do których odnosi się to zalecenie, to pojazdy (3.3, 3.18, 6.5 i 6.6), podziemne magazynowanie CO₂ (5.12) oraz większość działalności produkcyjnej, takiej jak produkcja sprzętu elektrycznego wysokiego, średniego i niskiego napięcia (3.20).

¹⁸ Więcej informacji dostępnych tutaj: [Przegląd – Eurostat \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat).

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Zalecenie 4: Należy doprecyzować odniesienia do innych sekcji taksonomii. Oprócz odniesień do prawodawstwa UE niektóre kryteria taksonomii odsyłają, w celu zdefiniowania pewnych pojęć, do innych sekcji taksonomii. Aby zwiększyć zrozumiałość i uprościć stosowanie kryteriów, zaleca się zbadanie, w jaki sposób najważniejsze informacje dotyczące działalności, do której odnosi się takie odesłanie, mogłyby być dynamicznie uwzględniane w proponowanym w sekcji 2.6 narzędziu internetowym. Przykłady działalności w ramach taksonomii, do których odnosi się to zalecenie, to instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła (4.16), wytwarzanie energii elektrycznej, kogeneracja lub produkcja ciepła/chłodu z odnawialnych niekopalnych paliw gazowych i ciekłych (4.7, 4.19 i 4.23) oraz z bioenergii (4.8, 4.20 i 4.24), magazynowanie wodoru (4.12) i magazynowanie energii elektrycznej (4.10).

Zalecenie 5: Należy zmodyfikować odniesienia do „dwóch najwyższych klas” efektywności energetycznej na etykietach. Niektóre kryteria taksonomii zawierają odniesienia do „dwóch najwyższych klas” mających zastosowanie do niektórych etykiet, które są zdefiniowane w innych aktach prawnych UE lub pomocniczej dokumentacji UE. Zamiast wymagać od MŚP zapoznania się z tymi materiałami w celu ustalenia, jakie są dwie najwyższe klasy w danym momencie dla określonej działalności, którą dane przedsiębiorstwo prowadzi lub w którą inwestuje, zaleca się uproszczenie poprzez podanie, na przykład w narzędziu proponowanym w sekcji 2.6, dokładnych specyfikacji etykiet energetycznych odpowiadających dwóm najwyższym klasom. Dodatkowo, aby uniknąć sytuacji, w której produkty o najwyższej klasie energetycznej byłyby uznawane za niekwalifikujące się, proponuje się zmianę sformułowania na „należące do dwóch najwyższych klas lub do najwyższej klasy”. Z punktu widzenia praktycznej użyteczności kryteriów ważne byłoby posiadanie stałych kryteriów, które w razie potrzeby można by okresowo poddawać przeglądowi i aktualizować. Zalecenie to dotyczy działalności w ramach taksonomii związanej z produkcją sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną budynków (3.5) oraz z montażem, konserwacją i naprawą sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną (7.3).

Zalecenie 6: Należy wyjaśnić stosowanie kodów NACE i fakt, że nie należy ich uważać za jedyną użyteczną klasyfikację działalności gospodarczej MŚP. Chociaż w przypadku niektórych rodzajów MŚP stosowanie kodów NACE mogłoby być praktyczne i umożliwiać precyzyjną klasyfikację ich działalności w ramach standardu zrównoważonego finansowania MŚP (np. identyfikację niektórych rodzajów przedsiębiorstw produkcyjnych na podstawie głównej działalności przedsiębiorstwa), nie musi to mieć zastosowania we wszystkich przypadkach. Wynika to z faktu, że nie wszystkie rodzaje działalności gospodarczej można właściwie sklasyfikować za pomocą kodu NACE – ma to miejsce na przykład w przypadku nowych rodzajów działalności związanych z innowacyjnymi technologiami ekologicznymi lub renowacją budynków. W badaniu DG GROW stwierdzono, że spośród około 30,7 miliona MŚP w UE w 2021 r. tylko 47% (czyli 14,3 miliona MŚP) kwalifikowało się bezpośrednio w ramach taksonomii unijnej na podstawie kodów NACE, do których odwołują się akty delegowane w sprawie zmiany klimatu i w sprawie środowiska. Zaleca się zatem wyjaśnienie, że niezależnie od zarejestrowanego kodu (kodów) NACE danego MŚP jego działalność mogłaby kwalifikować się w ramach standardu zrównoważonego finansowania MŚP na podstawie odpowiednich obrotów z ostatniego roku lub na podstawie inwestycji kapitałowych. Ponadto przy identyfikacji kwalifikującej się działalności można by rozważyć inne systemy klasyfikacji działalności gospodarczej, takie jak wspomniane wcześniej kody PRODCOM.

Zalecenie 7: Należy uprościć wymóg dotyczący oceny cyklu życia (LCA). Kilka technicznych kryteriów weryfikacji dotyczących łagodzenia zmiany klimatu (3.6, 3.10, 3.13, 3.14, 3.17, 4.5, 4.6, 4.7, 4.18, 4.19, 4.22, 4.23, 8.2 i 9.1) wymaga przeprowadzenia oceny cyklu życia (LCA). Zarówno w badaniach DG FISMA, jak i DG GROW zidentyfikowano szereg problemów, z jakimi borykają się MŚP w związku z przeprowadzaniem tej oceny, od ograniczonej dostępności danych, przez wysokie koszty związane z zaangażowaniem dostawców danych i usług zewnętrznych, po niejasne wymogi i brak ustalonych metod. Aby zadbać o to, by MŚP mogły sobie z tymi problemami poradzić, zaleca się opracowanie prostszych wytycznych dotyczących LCA dla MŚP, zawierających szczegółowe instrukcje, najlepiej wspartych bezpłatnym narzędziem internetowym umożliwiającym przeprowadzenie takiej oceny dla ich działalności lub produktu¹⁹. Zaleca się również opracowanie prostszego podejścia do wymogu weryfikacji przez stronę trzecią, który jest częścią niektórych kryteriów wymagających przeprowadzenia LCA.

2.1.2 Działalność nieuwzględniona w akcie delegowanym w sprawie taksonomii dotyczącej zmiany klimatu

MŚP mogą również prowadzić działalność gospodarczą lub opracowywać i wytwarzać produkty, które nie są uwzględnione w akcie delegowanym w sprawie taksonomii dotyczącej zmiany klimatu, chociaż nadal mają na celu wprowadzanie ulepszeń związanych z łagodzeniem zmiany klimatu. Aby uwzględnić tego typu MŚP na podstawie ich działalności, platforma proponuje włączenie do standardu zrównoważonego finansowania MŚP również alternatywnych sposobów ich identyfikacji, oprócz samych obrotów. Te alternatywne sposoby uznaje się za szczególnie pomocne we wspieraniu innowacji i badań w odniesieniu do działań nieobjętych taksonomią oraz w ułatwianiu sektorowi finansowemu identyfikowania tych działań jako zgodnych ze standardem zrównoważonego finansowania MŚP.

¹⁹ Należy zauważyć, że kategoria 9.2 odnosząca się do działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej dotyczącej bezpośredniego wychwytywania dwutlenku węgla z powietrza już teraz pozwala na uproszczoną ocenę emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia, gdy badane, opracowywane lub wprowadzane w ramach innowacji technologie, produkty lub inne rozwiązania charakteryzują się poziomem gotowości technologicznej od 1 do 7. W takim przypadku emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są oceniane przez podmiot wykazujący jedno z poniższych, w stosownych przypadkach: (i) patent nie starszy niż 10 lat związany z technologią, produktem lub innym rozwiązaniem, w przypadku którego podano informacje na temat jego potencjału w zakresie redukcji emisji GHG; (ii) pozwolenie uzyskane od właściwego organu na eksploatację obiektu demonstracyjnego związanego z innowacyjną technologią, produktem lub innym rozwiązaniem na czas trwania projektu demonstracyjnego, w przypadku którego podano informacje na temat jego potencjału w zakresie redukcji emisji GHG. W przypadku tej działalności badawczej do poziomu gotowości technologicznej 7 potencjał redukcji emisji GHG można również wykazać, przeprowadzając samoocenę zgodnie z międzynarodowo uznanymi ogólnymi wytycznymi dotyczącymi LCA, takimi jak podane w podręczniku ILCD „General guide for LCA” <https://eplca.jrc.ec.europa.eu/uploads/ILCD-Handbook-General-guide-for-LCA-DETAILED-GUIDANCE-12March2010-ISBN-fin-v1.0-EN.pdf> lub za pomocą narzędzi do samooceny w zakresie zmiany klimatu akceptowanych przez władze krajowe lub regionalne.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Poniżej przedstawiono wstępny wykaz takich rodzajów działalności. Są one proponowane dodatkowo do rodzajów działalności zaproponowanych w ramach mechanizmu obsługi wniosków zainteresowanych stron.

Działalność	Opis i kryteria
Nagroda lub wsparcie publiczne otrzymane wcześniej na główną działalność	W ciągu ostatnich 3 lat MŚP otrzymało nagrodę w dziedzinie czystych technologii lub „zieloną” nagrodę ze wstępnie zdefiniowanej listy nagród związanych z klimatem, zatwierdzonej przez Komisję (przykład dostępny tutaj), która odpowiada obrotom, jakie MŚP uzyskuje z głównej działalności (lub jego biznesplanowi w przypadku przedsiębiorstwa, które jeszcze nie generuje przychodów), a celem poszukiwanego finansowania jest utrzymanie lub dalszy rozwój tej działalności MŚP.
Prawa własności intelektualnej związane z czystą energią/klimatem	W ciągu ostatnich 3 lat MŚP zarejestrowało co najmniej jedno prawo własności intelektualnej związane z energią odnawialną, czystymi technologiami lub technologią związaną z klimatem, takie jak patent, wzór użytkowy, prawo z rejestracji wzoru, prawo do topografii układów scalonych, prawa autorskie do oprogramowania produktu itp., które odpowiada obrotom, jakie MŚP uzyskuje z głównej działalności (lub jego biznesplanowi w przypadku przedsiębiorstwa, które jeszcze nie generuje przychodów), która nie jest objęta taksonomią, a celem finansowania, o które ubiega się MŚP, jest finansowanie wszelkiej działalności, która prowadzi do wewnętrznego lub zewnętrznego wykorzystania takiego prawa do technologii (np. skutkując ochroną produktów lub procesów przedsiębiorstwa, działalnością w zakresie udzielania lub wzajemnego udzielania licencji, tworzeniem przedsiębiorstw typu spin-off lub spółek joint venture, lub budowaniem strategicznych sojuszy z innymi organizacjami). Technologia nie jest związana z działalnością w zakresie paliw kopalnych wykluczoną w ramach wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, jak określono w rozporządzeniu UE w sprawie wskaźników referencyjnych.
Systemy oznakowania związane z klimatem	MŚP posiada zarejestrowane oznakowanie ekologiczne związane z klimatem w ramach unijnego, krajowego lub międzynarodowego systemu oznakowania, w oparciu o wstępnie zdefiniowaną listę²⁰, które odpowiada jego obrotom z głównej działalności, uzyskiwanym ze świadczenia produktów lub usług noszących takie oznakowanie ekologiczne. Przykładowo, jeśli MŚP wytwarza produkt, jednak tylko 10% obrotów przedsiębiorstwa pochodzi ze sprzedaży tego produktu z danym oznakowaniem związanym z klimatem, MŚP nie może zostać zaklasyfikowane w ramach standardu zrównoważonego finansowania MŚP w przypadku finansowania na cele ogólne, ponieważ nie osiąga progu istotności dla „działalności głównej”.

Spełnienie powyższych kryteriów może być potwierdzone różnymi rodzajami dokumentów, w których stwierdzono przyznanie nagrody w dziedzinie czystych technologii lub „zielonej” nagrody przez podmiot przyznający, certyfikatem wydanym przez zewnętrzną profesjonalną jednostkę certyfikującą oraz oświadczeniem własnym MŚP stwierdzającym, że celem finansowania jest utrzymanie lub dalszy rozwój tej działalności.

²⁰ Przy określaniu tej wstępnie zdefiniowanej listy należy uwzględnić przepisy dyrektywy w sprawie oświadczeń środowiskowych – wniosek jej dotyczący jest obecnie przedmiotem obrad Parlamentu Europejskiego i Rady. Dyrektywa określa wymogi dotyczące sposobu oceny i weryfikacji oznakowań innych niż unijne.

2.2 Przedsiębiorstwa

Jako dodatkowy element proponuje się kryteria oparte na przedsiębiorstwie, które umożliwiłyby MŚP zaklasyfikowanie się do standardu zrównoważonego finansowania MŚP, jeżeli w ostatnim czasie przedsiębiorstwo włączyło do swojego modelu biznesowego praktyki związane z klimatem (określone bardziej szczegółowo poniżej), służące przejściu na zrównoważoną gospodarkę, lub jeżeli przedsiębiorstwo posiada certyfikat związany z klimatem z wcześniej określonej listy. Poniższe przykładowe kryteria inspirowane są kryteriami zawartymi w rezultatach inicjatywy EFI w zakresie gwarancji na rzecz zrównoważonego rozwoju, wdrażanej przez EFI od 2022 r., pozwalającymi na klasyfikację takiego przedsiębiorstwa jako zrównoważonego.

Proponuje się, aby kryteria te miały zastosowanie do MŚP, których główna działalność pod względem obrotów nie stanowi rodzajów działalności objętych taksonomią i które prawdopodobnie nie zostaną w niej uwzględnione. Wynika to z faktu, że przedsiębiorstwo prowadzące taką działalność może już sklasyfikować się na podstawie obrotów osiągniętych ze sprzedaży swoich produktów lub usług, a wszelkie finansowanie udzielone takiemu przedsiębiorstwu zostałoby sklasyfikowane jako objęte zakresem standardu zrównoważonego finansowania MŚP. Kryteria dotyczące modelu biznesowego przedsiębiorstwa mają na celu dotarcie do tych MŚP, których główna działalność nie ma znaczącego negatywnego ani pozytywnego wpływu na łagodzenie zmiany klimatu, takich jak tradycyjne małe przedsiębiorstwa produkcyjne lub usługodawcy. Ponadto ograniczenie tych kryteriów uważa się za adekwatne w odniesieniu do działalności sklasyfikowanej na podstawie unijnej taksonomii jako działalność na rzecz przejścia, która obejmuje energochłonne praktyki produkcyjne, takie jak produkcja cementu, niektórych chemikaliów lub żelaza i stali.

Kryteriów tych nie należy stosować do przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z paliwami kopalnymi lub inną działalnością wykluczoną na podstawie wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, jak określono w rozporządzeniu UE w sprawie wskaźników referencyjnych²¹.

Przedsiębiorstwo	Opis i kryteria
Model biznesowy i wpływ	MŚP włączyło do swojego modelu biznesowego praktyki związane z klimatem, które mają na celu przejście na zrównoważoną gospodarkę, w tym między innymi inwestycje, procesy i technologie o zmierzonym wpływie na klimat/środowisko, w następujących ramach czasowych i przy założeniu następujących progów: • W okresie ostatnich 5 lat kalendarzowych MŚP zmniejszyło swój ślad węglowy lub środowiskowy poprzez: i) zmniejszenie emisji GHG zakresu 1 i zakresu 2

²¹ ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2020/1818 z dnia 17 lipca 2020 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 w odniesieniu do minimalnych norm dotyczących unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej i unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R1818.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

	na jednostkę produkcji lub w przeliczeniu na całkowite obroty²² o co najmniej 35%; LUB ii) zmniejszenie zużycia energii (kWh) na jednostkę produkcji lub w przeliczeniu na całkowite obroty o co najmniej 20%; LUB iii) w przypadku usług, w odniesieniu do których nie można ustalić jednostek produkcji, zmniejszenie zużycia energii (kWh) w przeliczeniu na całkowite obroty o co najmniej 20%, przy czym obroty muszą być skorygowane o inflację²³. W okresie ostatnich 5 lat kalendarzowych MŚP zastępowało surowce pierwotne co najmniej w 20% materiałami lub substancjami wtórnymi/pochodzącymi z recyklingu, pozostałościami produkcyjnymi lub produktami ubocznymi. <i>Przykłady: w sektorach, w których produkcję można mierzyć w jednostkach (np. produkcja), łatwiej może być określić redukcję GHG na jednostkę, podczas gdy w sektorach, w których nie da się ustalić jednostek produkcji (np. sektorze usług), łatwiej może być obliczyć tę wartość na podstawie obrotów.</i> Linki do projektu wskaźnika B3 modułu podstawowego i wskaźnika C3 modułu kompleksowego w ramach standardu VSME
Przedsiębiorstwo certyfikowane	SME posiada certyfikat związany z klimatem z wcześniej określonej listy zatwierdzonej przez Komisję

Spełnienie wyżej wymienionych kryteriów można wykazać za pomocą różnych rodzajów dokumentacji, w zależności od kryteriów, takich jak obliczenia wykonane na podstawie faktur i sprawozdań finansowych poświadczonych przez księgowego lub doradcę podatkowego MŚP (bez konieczności dalszej weryfikacji zewnętrznej); obliczenia wykonane przez zewnętrznego akredytowanego eksperta technicznego; lub certyfikaty wydane przez zewnętrzną profesjonalną jednostkę certyfikującą.

2.3 Inwestycje

Oprócz zaproponowania powyższej listy działalności i kryteriów opartych na modelu biznesowym przedsiębiorstwa, platforma proponuje również włączenie do standardu zrównoważonego finansowania MŚP inwestycji MŚP w projekty lub działania, które wykraczają poza ich główną działalność, ale które mają na celu wprowadzenie ulepszeń w zakresie zrównoważoności klimatycznej. Chociaż niektóre z tych rodzajów inwestycji, takie jak działania renowacyjne i instalacja technologii wykorzystujących energię odnawialną, są już uwzględnione w taksonomii, nie uwzględniono w niej dodatkowych ważnych inwestycji związanych z efektywnością energetyczną i zasobooszczędnością, podejmowanych przez MŚP. Poniższa tabela zawiera kilka przykładów takich inwestycji ukierunkowanych na łagodzenie zmiany klimatu, które mogą obejmować połączenia środków, w tym rodzaje działalności objęte Taksonomią UE.

²² Gdzie obroty są skorygowane o inflację.

²³ W niektórych sektorach byłoby to również możliwe przy jednorazowej inwestycji.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Projekt/działanie	Opis i kryteria
Projekty lub działania na rzecz efektywności energetycznej lub redukcji emisji GHG w istniejących obiektach przemysłowych lub handlowych	Inwestycje w technologie, sprzęt, urządzenia, systemy lub procesy w istniejących obiektach, które mają na celu zmniejszenie zużycia energii lub emisji GHG, w tym inwestycje w wymianę istniejącej technologii, sprzętu, maszyn w celu ograniczenia zużycia energii (kWh) lub redukcji emisji GHG o co najmniej 20%, przy czym wymiana sprzętu nie może być wymianą na sprzęt tego samego typu. W przypadku gdy oczekuje się, że inwestycja doprowadzi do wzrostu produkcji (np. modernizacja linii produkcyjnej), szacowany spadek zużycia energii (kWh) o co najmniej 20% lub redukcja emisji GHG o co najmniej 35% w okresie średnio 5 lat powinny być obliczane na jednostkę produkcji. <i>Przykłady: ulepszenia istniejących procesów przemysłowych, wdrażanie nowych procesów lub zaawansowanych rozwiązań technologii produkcyjnej, instalacja bardziej wydajnego sprzętu, wdrażanie planów efektywności energetycznej, zmniejszone zużycie materiałów pierwotnych lub zmniejszone wytwarzanie odpadów prowadzące do ograniczenia zużycia nieenergetycznych zasobów pierwotnych poprzez zmiany w procesach lub wkładach do procesów</i> Linki do projektu wskaźnika B3 modułu podstawowego i wskaźnika C3 modułu kompleksowego w ramach standardu VSME
Elektryfikacja urządzeń lub sprzętu, które wcześniej były zasilane paliwami kopalnymi	Elektryfikacja urządzeń lub sprzętu w istniejących obiektach, w których wcześniej spalano paliwo kopalne. Kwalifikowalność nie będzie uzależniona od wykazania lub zmniejszenia zużycia energii, zużycia zasobów lub emisji CO₂. <i>Przykłady:</i> -wózki widłowe o zerowej emisji spalin zasilane wodorem lub bateriami litowymi zastępujące wózki widłowe z silnikami spalinowymi -wszelkie wózki widłowe klasy VII (wózki widłowe do jazdy w trudnym terenie) napędzane paliwem o zerowej emisji w spalinach -sprzęt budowlany o zerowej emisji w spalinach Linki do projektu wskaźnika B3 modułu podstawowego i wskaźnika C3 modułu kompleksowego w ramach standardu VSME

Powyższe kryteria mogą być potwierdzone różnymi rodzajami dokumentacji technicznej, w tym między innymi obliczeniami technicznymi lub certyfikacją wykonaną przez zewnętrzną profesjonalną jednostkę certyfikującą; wewnętrznymi planami efektywności energetycznej poświadczonymi przez eksperta wewnętrznego w odniesieniu do obliczeń oczekiwanych oszczędności dla projektów redukcji; zewnętrznego akredytowanego eksperta technicznego; certyfikatem w ramach systemu zarządzania energią lub szacunkami redukcji energii (lub emisji GHG

lub paliwa) ex-ante dostarczonymi przez producentów, dostawców, instalatorów lub podobnych specjalistów.

Aby wesprzeć MŚP w wykonywaniu obliczeń emisji gazów cieplarnianych, projekt wytycznych EFRAG dotyczących standardu VSME zawiera przydatne linki do dokumentów zawierających wytyczne i przykłady obliczeń, takich jak: (a) Narzędzia obliczeniowe i wytyczne zawarte w protokole dotyczącym emisji gazów cieplarnianych²⁴; (b) SME Climate hub²⁵; (c) Kalkulator emisji dwutlenku węgla dla przedsiębiorstw autorstwa Normative²⁶; (d) Kalkulator śladu węglowego dla małych i średnich przedsiębiorstw Carbon Trust²⁷; oraz (e) UK Business Climate hub²⁸.

2.4 Przystosowanie się do zmiany klimatu

Rodzaje działalności uwzględnione w Taksonomii UE w ramach celu dotyczącego przystosowania się do zmiany klimatu wspierają albo własną odporność danej działalności – tzw. działania „dostosowane”, albo odporność innych rodzajów działalności, tzw. działalność „umożliwiająca” przystosowanie się. Niektóre mogą mieć obie charakterystyki – te są uwzględnione jako działalność „dostosowana-umożliwiająca”. Zarówno działalność „dostosowana”, jak i „dostosowana-umożliwiająca” wymaga od podmiotu (którym może być MŚP) przeprowadzenia oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko. Taka ocena jest również wymagana w przypadku działalności wspierającej inne cele – służy spełnieniu kryteriów „nie czyni poważnych szkód” (DNSH) w odniesieniu do przystosowania się do zmiany klimatu.

Wytyczne procesowe dotyczące oceny ryzyka związanego z klimatem i planowania działań przystosowawczych są dostępne zarówno na stronach i platformach internetowych UE, jak i krajowych, na przykład w narzędziu wsparcia przystosowywania się do zmiany klimatu (w miastach)²⁹ na portalu Unii Europejskiej Climate-ADPAT. Władze krajowe często udostępniają podobne wytyczne procesowe w językach narodowych.

2.4.1 Ocena ryzyka i narażenia na ryzyko

Aby MŚP było odporne na zmianę klimatu (działalność dostosowana) lub aby jakakolwiek jego działalność umożliwiała przystosowanie się do zmiany klimatu w ramach innej działalności (działalność umożliwiająca), pierwszym krokiem, które MŚP powinno podjąć, jest ocena ryzyka fizycznego, a następnie wdrożenie adekwatnych środków określonych w ocenie lub dopilnowanie, aby działalność umożliwiająca ograniczała antycypowane ryzyko związane z klimatem. -

²⁴ <https://ghgprotocol.org/calculation-tools-and-guidance>.

²⁵ <https://smeclimatehub.org/start-measuring/>.

²⁶ [Normative | Carbon Accounting Engine](#).

²⁷ [SME Carbon Footprint Calculator | The Carbon Trust for businesses](#).

²⁸ <https://businessclimatehub.uk/carbon-footprint-calculators/>.

²⁹ <https://climate-adapt.eea.europa.eu/pl/metadata/tools/urban-adaptation-support-tool>. Należy pamiętać, że narzędzie zostało opracowane z myślą o lokalizacjach miejskich, jednak te same kroki i wytyczne mają zastosowanie do podmiotów każdej wielkości i lokalizacji. Platforma zaleca również, aby do portalu Climate-ADAPT dodać narzędzie zaprojektowane specjalnie do użytku przez przedsiębiorstwa.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

W odniesieniu do standardu zrównoważonego finansowania MŚP proponuje się zwięzłe wyjaśnienie podejścia o niskim obciążeniu, które MŚP mogą stosować³⁰ do oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko. Podejście to ma im umożliwić wprowadzenie rozwiązań i podejmowanie działań kwalifikujących się do standardu zrównoważonego finansowania MŚP.

Ocenę taką MŚP może przeprowadzić³¹ w drodze sprawdzenia, na jakie zagrożenia związane z klimatem może być narażone jako podmiot, w dwóch etapach:

Krok 1 – Ogólna ocena istniejących zagrożeń:

sprawdzenie wykazu zagrożeń związanych z klimatem, który stanowi część ogólnych kryteriów DNSH dotyczących przystosowania się do zmiany klimatu³² i wykluczenie tych, które nie mają zastosowania, w oparciu o zdrowy rozsądek. Na przykład, jeśli MŚP i jego kluczowe działania w łańcuchu wartości nie są realizowane w pobliżu wybrzeży, zagrożenia związane z podnoszeniem się poziomu morza, erozją wybrzeża i wtargnięciem wód słonych można wykluczyć jako niemające zastosowania na zasadzie zdroworozsądkowej.

Krok 2 – Ocena istotnego ryzyka:

Następnie należy zbadać pozostałe zagrożenia pod kątem potencjalnego ryzyka. Ryzyko można ocenić na podstawie już dostępnych źródeł i zasobów publicznych:

- a) sprawdzenie wszelkich szczególnych czynników ryzyka związanego z klimatem określonych w krajowych/regionalnych/gminnych ocenach ryzyka związanego ze zmianą klimatu i mapach ryzyka (jeśli są dostępne) oraz w powiązanych strategiach lub planach działań przystosowawczych;
- b) postępowanie zgodnie z wytycznymi i zasobami przedstawionymi w kroku 2 unijnego narzędzia wsparcia przystosowywania się do zmiany klimatu³³; lub
- c) sprawdzenie publicznie dostępnych zbiorów danych, udostępnionych przez renomowane podmioty, takie jak unijna usługa programu Copernicus w zakresie zmiany klimatu³⁴, krajowe urzędy meteorologiczne oraz krajowe lub międzynarodowe instytucje naukowe.

2.4.2 Działalność dostosowana

Następnie MŚP mogłoby sprawdzić, czy jest w stanie zaradzić którymkolwiek ze zidentyfikowanych zagrożeń lub czynników narażenia na ryzyko związane z zmianą klimatu poprzez podjęcie jakichkolwiek działań (ukierunkowanych na dostosowanie własnego podmiotu).

³⁰ Podejście to może być stosowane przez każdego użytkownika taksonomii, zgodnie z obowiązującymi ogólnymi kryteriami dotyczącymi przystosowania się do zmiany klimatu.

³¹ Ten sam proces ma zastosowanie do każdego użytkownika taksonomii/podmiotu ją wdrażającego lub prowadzącego sprawozdawczość na jej podstawie.

³² Zob. str. 2 dokumentu dostępnego pod adresem <https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/assets/documents/CCM%20Appendix%20A.pdf>.

³³ <https://climate-adapt.eea.europa.eu/pl/metadata/tools/urban-adaptation-support-tool>.

³⁴ <https://climate.copernicus.eu/>.

Potencjalne rozwiązania i środki (niewyczerpujące i przykładowe) dotyczące ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko dla MŚP (ukierunkowane na dostosowanie własnej działalności MŚP i kluczowych łańcuchów dostaw).

- Środki niezbędne do spełnienia wymagań adaptacyjnych przewidzianych w ramach certyfikacji, takich jak normy oparte na ISO 14090-14093, ISO 14091-2021 lub ramy certyfikacji zrównoważonego budownictwa
- Środki ochrony pomieszczeń, personelu i aktywów kapitału naturalnego MŚP przed skutkami ekstremalnych zjawisk pogodowych, w tym między innymi związanych z temperaturą, wiatrem i wodą

2.4.3 Działalność umożliwiająca i dostosowana-umożliwiająca

Podobnie MŚP, które są twórcami lub dostawcami rozwiązań lub technologii mających na celu umożliwienie przystosowania się innym podmiotom, powinny przeprowadzić ocenę w oparciu o np. wyżej wymienione źródła informacji, z tym że w tym przypadku w celu ustalenia, czy ich usługi lub produkty odpowiadają zidentyfikowanemu ryzyku związanemu ze zmianą klimatu. W ramach działalności dostosowanej-umożliwiającej ocenia się zarówno własne ryzyko tej działalności, jak i analizuje się ryzyko związane z klimatem, które można wyeliminować dzięki jej wynikom, umożliwiając tym samym zwiększenie odporności innych podmiotów. Poniżej przedstawiono niewyczerpującą i przykładową listę takich środków i rozwiązań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu.

Potencjalne rozwiązania i środki zaproponowane przez MŚP – niewyczerpujące i mające charakter przykładowy – z możliwością dostosowania ich do obszarów, w których stwierdzono ryzyko związane ze zmianami klimatu.

- Rozwiązania ICT/cyfrowe umożliwiające przystosowanie się do zmiany klimatu, takie jak systemy wczesnego ostrzegania, prognozowania lub monitorowania w odniesieniu do powodzi, ekstremalnych opadów deszczu, osuwisk, sztormów, erozji wybrzeża, huraganów/tajfunów/cyklonów, pożarów, fal upałów i innych zagrożeń klimatycznych; aplikacje cyfrowe lub inne związane ze wszystkimi obszarami wymienionymi poniżej.
- Badania, innowacje i produkcja mające na celu zwiększenie odporności systemów żywnościowych na zmianę klimatu, np. uprawy odporne na suszę, opracowywanie nowych lub ulepszonych odmian roślin, uprawa aeroponiczna
- Analiza danych dotyczących przystosowania się do zmiany klimatu; badania mające na celu gromadzenie i dostarczanie surowych danych klimatycznych; mapowanie ryzyka związanego z klimatem
- Budowa, rozbudowa lub modernizacja silosów i magazynów do przechowywania żywności, chłodni i urządzeń do transportu chłodniczego w regionach narażonych na upały; technologie ograniczające straty i marnotrawstwo żywności
- Działania mające na celu ograniczenie fizycznych skutków zmiany klimatu w miastach, w tym związane z miejskimi wyspami ciepła, powodziami na obszarach miejskich i szkodami spowodowanymi przez burze w obszarach gęsto zaludnionych
- Działania zwiększające odporność i poprawiające zarządzanie dostępnością wody, stresem wodnym lub suszą: inteligentne liczniki wodne, technologie kontroli ciśnienia; procesy

ograniczające zużycie wody (np. wykorzystanie technologii ultrafioletowej (UV) jako zamiennika pasteryzacji) w regionach dotkniętych niedoborem wody.

- Działania zwiększające odporność infrastruktury przybrzeżnej na zmiany klimatu, takie jak: ochrona przeciwpowodziowa, gospodarka wodami opadowymi, przeciwdziałanie erozji brzegowej, zapobieganie zasoleniu wód gruntowych i inne.
- Działania wspierające adaptację do zagrożeń klimatycznych związanych z erozją gleby, degradacją gruntów i siedlisk, pustynnieniem, wylesianiem oraz zasklepianiem gleby – np. działania na rzecz ochrony i odtwarzania gleb oraz siedlisk przyrodniczych, agroleśnictwo, ochrona lasów i inne rozwiązania oparte na przyrodzie.
- Środki i rozwiązania przeciwdziałające fizycznym i psychicznym skutkom zmian klimatu, w tym związanym z narażeniem na wysokie temperatury lub klęski żywiołowe, a także zwiększoną transmisją chorób.
- Inne działania i rozwiązania dotyczące określonych skutków zmiany klimatu, zidentyfikowanych w ocenach ryzyka związanego z klimatem

2.5 Zapewnienie przestrzegania przez MŚP minimalnych gwarancji środowiskowych i społecznych

Aby zapewnić przestrzeganie przez MŚP minimalnych gwarancji środowiskowych i społecznych, proponuje się zastosowanie następujących rozwiązań:

- 1) Po pierwsze, co jest oczywiste, MŚP muszą przestrzegać obowiązujących przepisów, które ich dotyczą.
- 2) Po drugie, MŚP nie mogą finansować działalności w sektorach wykluczonych, określonych w rozporządzeniu UE w sprawie wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego³⁵;
- 3) Po trzecie, MŚP powinny przedstawiać sprawozdania na temat wskaźników zrównoważonego rozwoju w ramach uproszczonego standardu sprawozdawczości, który zgodnie z propozycją przedstawioną w pakiecie Omnibus ma zostać opracowany przez Komisję Europejską na podstawie standardu VSME. Platforma zaleca zachowanie w tym dobrowolnym standardzie sprawozdawczości podejścia modułowego znanego ze standardu VSME, zgodnie z którym w przypadku mikroprzedsiębiorstw wystarczyłoby zgłaszanie na określonym poziomie wyników w odniesieniu do wskaźników z modułu podstawowego, a od większych MŚP oczekiwano by sprawozdawczości w zakresie wskaźników podobnych do tych z modułu kompleksowego standardu VSME,

³⁵ Wykluczone są przedsiębiorstwa, które: uzyskują przychody z jakiegokolwiek działalności związanej z kontrowersyjną bronią, mianowicie taką, o której mowa w regulacyjnych standardach technicznych do rozporządzenia SFDR (miny przeciwpiechotne, amunicja kasetowa, broń chemiczna i biologiczna); uprawy i produkcji tytoniu; przedsiębiorstwa, które według administratorów wskaźników referencyjnych naruszają zasady inicjatywy United Nations Global Compact (UNGC) lub wytyczne Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych; uzyskują 1% lub więcej swoich obrotów bezpośrednio z poszukiwania, wydobycia, dystrybucji lub rafinacji węgla kamiennego i brunatnego; uzyskują 10% lub więcej swoich obrotów bezpośrednio z poszukiwania, wydobycia, dystrybucji lub rafinacji paliw ropopochodnych; uzyskują 50% swoich obrotów bezpośrednio z poszukiwania, wydobycia, produkcji lub dystrybucji paliw gazowych; oraz uzyskują 50% swoich obrotów z wytwarzania energii elektrycznej o intensywności emisji gazów cieplarnianych przekraczającej 100 g CO₂e/kWh.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

związanych z posiadaniem procedur należytej staranności w odniesieniu do polityki i procesów w dziedzinie praw człowieka (C 6) oraz poważnych incydentów dotyczących praw człowieka (C 7).

Oznacza to, że w przypadku finansowania MŚP kwalifikujących się do standardu zrównoważonego finansowania MŚP uczestnicy rynku finansowego i instytucje kredytowe powinni przeprowadzić minimalną weryfikację – analogiczną do rutynowej analizy przy zatwierdzaniu finansowania/kredytu – która potwierdzi, że: MŚP nie narusza żadnego obowiązującego prawa krajowego ani regionalnego; jeżeli finansowania w ramach standardu zrównoważonego finansowania MŚP ma charakter ogólny – MŚP nie prowadzi działalności w sektorach wykluczonych na mocy rozporządzenia UE w sprawie wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego; powinni też ocenić czy MŚP uzyskało pozytywne wyniki wskaźników w ramach dobrowolnego standardu sprawozdawczego. Zaleca się, aby łączne zastosowanie tych podejść wystarczało jako dowód, że MŚP wypełnia minimalne gwarancje środowiskowe i społeczne. To podejście na poziomie podmiotu, w połączeniu z położeniem nacisku na przedmiot finansowania, wspiera MŚP w ich stopniowych działaniach na rzecz zrównoważoności klimatycznej, i jest dostosowane do ich aktualnych możliwości i możliwości rynku. Z czasem standard zrównoważonego finansowania MŚP musiałby zostać poddany przeglądowi w celu uwzględnienia stosownych postępów i zmian na rynku.

2.6 Narzędzie SME Sustainability Checker

Aby pomóc MŚP w ubieganiu się o finansowanie na realizację działań lub inwestycji kwalifikowalnych zgodnie ze standardem zrównoważonego finansowania MŚP, zaleca się opracowanie narzędzia internetowego ³⁶ wzorowanego na gwarancji na rzecz zrównoważonego rozwoju EFI (EIF Sustainability Guarantee) ³⁷ oraz narzędziu Green Checker EBI ³⁸, aby wesprzeć MŚP w ocenie, czy działalność lub inwestycja, na którą chcą uzyskać finansowanie, kwalifikuje się do objęcia standardem zrównoważonego finansowania MŚP. Cechy konstrukcyjne istniejących narzędzi, współfinansowanych przez Komisję Europejską w ramach programu InvestEU, mogą posłużyć jako punkt wyjścia dla tego przedsięwzięcia. Jednocześnie przyszłe narzędzie mogłoby uwzględniać krajowe inicjatywy, które zostały już opracowane, aby pomóc MŚP w sprawozdawczości i osiągnięciu wyników w zakresie zrównoważonego rozwoju. Opracowanie takiego narzędzia nie jest warunkiem wstępnym opracowania i samodzielnego stosowania opisanego powyżej standardu zrównoważonego finansowania MŚP, ale zmotywowanie jak największej liczby MŚP do korzystania z takiego narzędzia zrobiłoby różnicę.

Poniżej przedstawiono przebieg procesu, który można zastosować w przypadku tego narzędzia, wraz ze zrzutami ekranu z istniejącego narzędzia EIF Sustainability Guarantee, aby pokazać, jak może to wyglądać w praktyce. Prosimy o zwrócenie uwagi, że wizualizacje dla tego narzędzia nie są w pełni zgodne z podejściem „działania

³⁶ Dostępność w różnych językach prawdopodobnie ułatwiłaby zrozumienie i zapewniła szersze wykorzystanie narzędzia.

³⁷ <https://sustainabilityguarantee.eif.org/>.

³⁸ <https://greenchecker.eib.org/>.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

– przedsiębiorstwo – inwestycje” i brzmieniem sugerowanym w niniejszym sprawozdaniu. Wszelkie przyszłe narzędzia musiałyby zostać dostosowane, aby odzwierciedlały podejście i odpowiednie sformułowanie.

Krok 1: narzędzie powinno umożliwiać **sprawdzenie, czy MŚP spełnia kryteria dotyczące działalności, przedsiębiorstwa lub inwestycji** określonych w standardzie zrównoważonego finansowania MŚP, omówionym powyżej.

Sustainable enterprise

Sustainable investment

Or search for something specific:

Search by keyword, name etc.

Angielski

Polski

Sustainable enterprise	Zrównoważone przedsiębiorstwo
Sustainable investment	Zrównoważona inwestycja
Or search for something specific:	Lub wyszukaj na podstawie bardziej szczegółowych kryteriów
Search by keyword, name etc.	Wyszukaj przy użyciu słowa kluczowego, nazwy itp.

Krok 2-1: kliknięcie opcji „przedsiębiorstwo” (w istniejącym narzędziu EFI o nazwie „zrównoważone przedsiębiorstwo”) spowoduje wyświetlenie przeglądu kryteriów dotyczących przedsiębiorstw opartych na modelu biznesowym, w tym opisu każdego z nich oraz sposobu wykazania zgodności z tymi kryteriami. Poniżej przedstawiono przykład kryterium „Czysta energia / prawa własności intelektualnej związane z klimatem”:

1.1 Prize and/or Public support previously received
 The Final Recipient has been awarded within the last 3 years a clean-tech or 'green' prize, grant or funding from an EU/National institution/body/support scheme, from a pre-defined list, and the purpose of the Final Recipient Transaction is to maintain or further develop the activity of the Final Recipient.

1.2 Clean energy / climate related intellectual property right
 The Final Recipient has registered within the last 3 years, at least one renewable energy, clean-tech or climate-related technology or other relevant technology right related to climate and environment and the purpose of the Final Recipient Transaction is to enable, directly or indirectly, the use of this technology right.

1.3 Eco-label business
 The Final Recipient has registered, an eco-label from an EU, national or international, environmental labelling scheme from a pre-defined list and the purpose of the Final Recipient Transaction is to maintain or further develop the activity of the Final Recipient.

1.4 Sustainable / Green business / supply chain
 The Final Recipient's main activity falls into one or more of the specified 'green' activities, provided that Final Recipient's revenues from such green activities represent at least 90% of its turnover in the most recent 12-month period.

1.5 Sustainable / Green Business model & impact
 The Final Recipient has incorporated in its business model 'green' practices with externally verifiable climate and environmental positive impact.

1.6 Environmentally certified enterprise
 The Final Recipient has been certified with an environmental certificate standard from a pre-defined list valid at the time of application for the Final Recipient Transaction.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Polski:

1.1 Nagroda i/lub wcześniej otrzymane wsparcie publiczne – Beneficjent końcowy otrzymał w ciągu ostatnich 3 lat nagrodę w dziedzinie czystych technologii lub nagrodę ekologiczną, dotację albo finansowanie od instytucji/krajowego lub unijnego organu/z programu wsparcia z uprzednio określonej listy, a celem transakcji beneficjenta końcowego jest utrzymanie lub dalszy rozwój jego działalności.

1.2 Prawo własności intelektualnej związane z czystą energią / klimatem - Beneficjent końcowy zarejestrował w ciągu ostatnich 3 lat co najmniej jedno prawo dotyczące odnawialnej energii, czystych technologii, technologii związanych z klimatem lub innej odpowiedniej technologii powiązanej z klimatem i środowiskiem, a celem transakcji beneficjenta końcowego jest bezpośrednie lub pośrednie umożliwienie wykorzystania tego prawa.

1.3 Biznes z eko-etykietą – Beneficjent końcowy zarejestrował eko-etykietę w ramach unijnego, krajowego lub międzynarodowego systemu etykietowania środowiskowego z uprzednio określonej listy, a celem transakcji beneficjenta końcowego jest utrzymanie lub dalszy rozwój jego działalności.

1.4 Zrównoważony / Zielony biznes / łańcuch dostaw - Podstawowa działalność beneficjenta końcowego mieści się w jednej lub kilku określonych ekologicznych rodzajach działalności, pod warunkiem że przychody beneficjenta końcowego z takiej ekologicznej działalności stanowią co najmniej 90% jego obrotu w ostatnich 12 miesiącach.

1.5 Zrównoważony / Zielony model biznesowy i wpływ – Beneficjent końcowy włączył do swojego modelu biznesowego „zielone” praktyki o pozytywnym wpływie na klimat i środowisko, możliwym do zweryfikowania zewnętrznie.

1.6 Przedsiębiorstwo z certyfikatem środowiskowym – Beneficjent końcowy posiada certyfikat środowiskowy z uprzednio określonej listy, ważny w momencie ubiegania się o transakcję beneficjenta końcowego.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

1.2 Clean energy / climate related intellectual property right

Target Final Recipients have registered a renewable energy, clean-tech or climate-related technology or other relevant technology intellectual property right, such as a patent, utility model, design right, topography of semiconductor products software copyright, etc. The purpose of the Final Recipient Transaction is to finance any activity that leads to the internal or external exploitation of such technology right (e.g. resulting in protecting products or processes of the company, out-licensing or cross-licensing activities, starting spin-offs or joint ventures or building strategic alliances with other organisations).

The sole registration of the technology right does not make the Final Recipient Transaction automatically eligible.

🕒 Eligibility must be confirmed by one of the following:

a) Document

that states the clean-tech / climate-related intellectual property right, including by means of self-declaration

b) Public / official website check

Final Recipient's registered patent/right is checked by the Financial Intermediary on official websites, online patent registers and/or gazettes (such as: <https://www.epo.org/searching-for-patents/technical/espacenet.html>)

Additionally the following must be provided by the Final Recipient:

Self-declaration

from the Final Recipient stating that the Final Recipient Transaction is to enable, directly or indirectly, the use of this technology right

🕒 When should the assessment be made?

Prior to loan signature.

1.2 Prawo własności intelektualnej związane z czystą energią / klimatem

Docelowi beneficjenci końcowi zarejestrowali prawo własności intelektualnej dotyczące energii odnawialnej, czystych technologii, technologii związanych z klimatem lub innej odpowiedniej technologii, takie jak patent, wzór użytkowy, prawo z rejestracji wzoru, topografia układów scalonych, prawo autorskie do oprogramowania itp. Celem transakcji beneficjenta końcowego jest finansowanie wszelkiej działalności prowadzącej do wewnętrznej lub zewnętrznej eksploatacji takiego prawa (np. ochrona produktów lub procesów firmy, udzielanie lub pozyskiwanie licencji, tworzenie spółek odpryskowych (spin-off), wspólnych przedsięwzięć lub budowanie strategicznych sojuszy z innymi organizacjami).

Sama rejestracja prawa do technologii nie sprawia automatycznie, że transakcja beneficjenta końcowego staje się kwalifikowalna.

→ Kwalifikowalność musi zostać potwierdzona na jeden z poniższych sposobów:

- Dokument – potwierdzający prawo własności intelektualnej dotyczące czystych technologii/klimatu, w tym poprzez oświadczenie własne
- Weryfikacja publiczna/oficjalna – zarejestrowany patent/prawo beneficjenta końcowego jest sprawdzany przez pośrednika finansowego na oficjalnych stronach internetowych, w rejestrach patentowych online i/lub biuletynach (np. <https://www.epo.org/searching-for-patents/technical/espacenet.html>)

Dodatkowo beneficjent końcowy musi dostarczyć:

Oświadczenie własne – że transakcja beneficjenta końcowego ma na celu umożliwienie, bezpośrednie lub pośrednie, wykorzystania tego prawa technologicznego

Kiedy należy przeprowadzić ocenę?

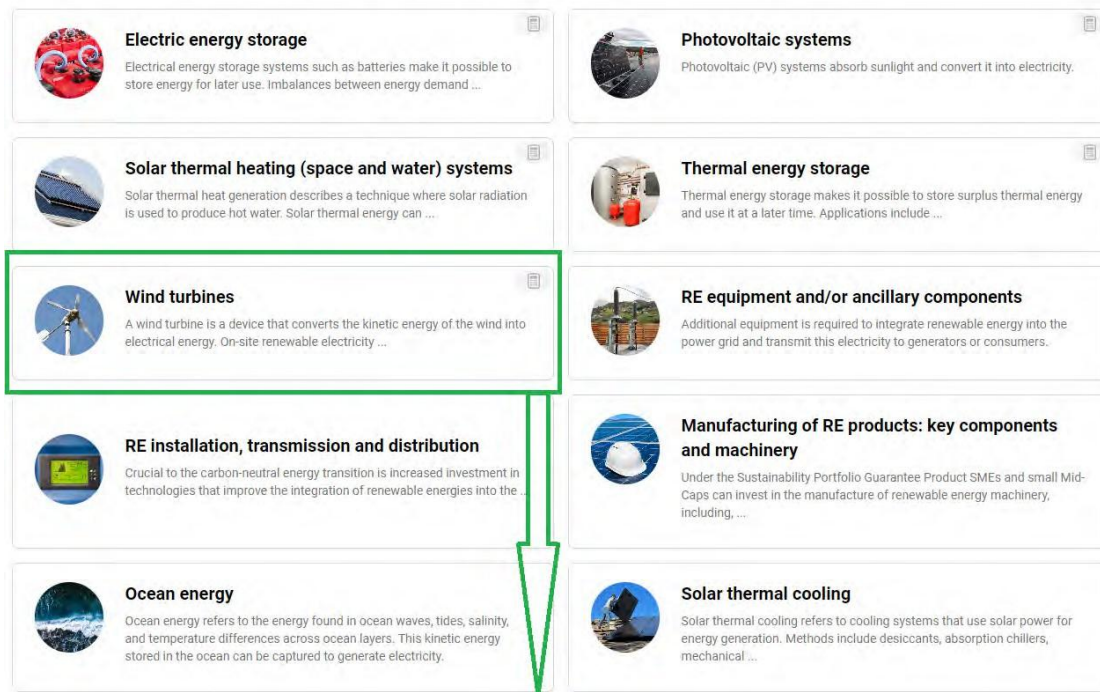
Przed podpisaniem umowy pożyczki.

Krok 2-2: Kliknięcie na działalność/inwestycję (w istniejącym narzędziu EFI o nazwie „zrównoważona inwestycja”) spowoduje wyświetlenie przeglądu poszczególnych rodzajów działalności zaproponowanych powyżej, w tym opisu każdego z nich oraz sposobu wykazania zgodności z kryteriami. Poniżej przedstawiono przykład działalności „Energia odnawialna”:

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

2.1 Renewable energy (RE)

Energy use is the main contributor to the EU's greenhouse gas emissions. Increasing the share of renewable energy across the different sectors of the economy is therefore a key building block to reach the EU's energy and climate objectives.

2.1 Energia odnawialna (RE)

Wykorzystanie energii jest głównym źródłem emisji gazów cieplarnianych w UE. Zwiększenie udziału energii odnawialnej w poszczególnych sektorach gospodarki jest zatem kluczowym działaniem sprzyjającym osiągnięciu celów UE w zakresie energii i klimatu.

Magazynowanie energii elektrycznej - Systemy magazynowania energii elektrycznej, takie jak akumulatory, umożliwiają przechowywanie energii do późniejszego wykorzystania. Brak równowagi między zapotrzebowaniem na energię ...

Systemy fotowoltaiczne - Systemy fotowoltaiczne (PV) absorbują światło słoneczne i przekształcają je w energię elektryczną.

Systemy solarnego ogrzewania termicznego (pomieszczeń i wody) - Wytwarzanie ciepła solarnego to technika, w ramach której promieniowanie słoneczne jest wykorzystywane do podgrzewania wody. Energia cieplna słoneczna może ...

Magazynowanie energii cieplnej - Magazynowanie energii cieplnej umożliwia przechowywanie nadwyżek energii cieplnej i wykorzystanie jej w późniejszym czasie. Zastosowania obejmują ...

Turbiny wiatrowe - Turbina wiatrowa to urządzenie przekształcające energię kinetyczną wiatru w energię elektryczną. Lokalna odnawialna energia elektryczna ...

Urządzenia RE i/lub komponenty pomocnicze - Do integracji energii odnawialnej z siecią elektroenergetyczną i przesyłu tej energii do generatorów lub odbiorców niezbędne jest dodatkowe wyposażenie.

Instalacja, przesył i dystrybucja energii odnawialnej - Kluczowe znaczenie dla przejścia na energetykę neutralną pod względem emisji dwutlenku węgla ma zwiększenie inwestycji w technologie poprawiające integrację energii odnawialnych z ...

Produkcja technologii odnawialnych źródeł energii: kluczowe komponenty i maszyny - W ramach zrównoważonego portfela gwarancji dla produktów MŚP i małe spółki o średniej kapitalizacji mogą inwestować w produkcję urządzeń do energii odnawialnej, w tym ...

Energia oceaniczna - Energia oceaniczna odnosi się do energii zawartej w falach, prądach, zasoleniu i różnicach temperatur w warstwach oceanu. Jest to energia kinetyczna zgromadzona w oceanach, która może być wykorzystana do wytwarzania energii elektrycznej.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Chłodzenie solarno-termiczne - Chłodzenie solarno-termiczne odnosi się do systemów chłodzenia wykorzystujących energię słoneczną do wytwarzania energii. Metody obejmują osuszacze, absorpcyjne agregaty chłodnicze, mechaniczne...

Wind turbines

General eligibility under the EIF InvestEU Sustainability Guarantee:

Wind turbines are always eligible under the EIF InvestEU Sustainability Guarantee. For systems up to 500kW this tool can provide a reasonable impact assessment and can be used for reporting to EIF.

What is the power rating of the wind turbine? ⓘ

kW

Is the average wind speed at the wind turbine site known? ⓘ

☐ Yes ☒ No

Which of the following describe the topographical conditions on site?

Sheltered terrain

What is the investment cost? (optional) ⓘ

€

Comment (optional)

Done →

ADVANCED MODE

Impact summary

Eligibility status

Incomplete ⓘ

Which supporting documents are required?

All of the following:

☒ Control of use of funds together with legal covenants

Documentation evidencing the costs of the relevant expenditure, such as invoices, purchase contracts, price quotations/technical offer, project implementation documents etc. or a combination thereof.

And additionally:

One of the following:

☒ PDF Report Technical Documentation

The PDF report generated by this tool confirming the eligibility of this measure specification under the EIF InvestEU Sustainability Guarantee

☐ Description of investment

An explanation of the investment measure including the additional renewable and other safe and sustainable zero and low-emission energy generation capacity installed (MW).

Turbiny wiatrowe

📁 Ogólna kwalifikowalność w ramach gwarancji na rzecz zrównoważonego rozwoju EFI InvestEU: Turbiny wiatrowe są zawsze kwalifikowalne w ramach gwarancji EFI InvestEU. Dla systemów do 500 kW narzędzie może zapewnić miarodajną ocenę wpływu i może być wykorzystane do celów przesyłania sprawozdawczości do EIF.

Jaka jest moc znamionowa turbiny wiatrowej? ⓘ

Czy średnia prędkość wiatru w miejscu lokalizacji turbiny jest znana? ⓘ

Które z poniższych opisują warunki topograficzne w miejscu instalacji?

Ostniony teren ▼

Jaki jest koszt inwestycji? (opcjonalne)

Komentarz (opcjonalne)

Zakończono

📄 Podsumowanie wpływu

Status kwalifikowalności – niekompletne ⓘ

📁 Jakie są wymagane dokumenty uzupełniające?

Wszystkie poniższe:

Kontrola wykorzystania środków wraz z zobowiązaniami prawnymi - Dokumentacja potwierdzająca odpowiednie wydatki, taka jak faktury, umowy zakupu, oferty cenowe/techniczne, dokumenty realizacji projektu itp., lub ich kombinacja.

A ponadto:

Jedno z poniższych:

📄 Dokumentacja techniczna w formie sprawozdania PDF

Dokumentacja techniczna w formie sprawozdania PDF – Sprawozdanie PDF wygenerowane przez narzędzie, potwierdzające kwalifikowalność działania (specyfikacja w ramach gwarancji EFI InvestEU).

📄 Opis inwestycji

Opis środka inwestycyjnego, w tym dodatkowej odnawialnej i innej infrastruktury lokalnej, aspektów zrównoważonego rozwoju oraz zdolności wytwarzania energii bezemisyjnej (MW).

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Krok 3 – Po dokonaniu wyboru działania narzędzie może pomóc w ustaleniu, czy planowane działanie spełnia podstawowe kryteria. Można go również użyć do przedstawienia korzyści związanych z inwestycjami w zakresie oszczędności energii i zmniejszenia rocznych kosztów. Na przykład w przypadku turbin wiatrowych narzędzie wymaga wprowadzenia informacji o mocy znamionowej turbiny wiatrowej. Po prawej stronie wyświetla się informacja, czy działanie/środek/produkt jest kwalifikowalny, czy nie, na podstawie wprowadzonych danych.

Jeśli chodzi o powiązanie narzędzia z rzeczywistym finansowaniem, MŚP mogłyby wykorzystać wyniki z narzędzia, czyli informacje o tym, które kryterium standardu zrównoważonego finansowania MŚP i w jaki sposób jest spełnione, aby uzyskać dostęp do oferty zrównoważonego finansowania.

3. Sprawozdawczość i komunikacja

Propozycje przewidziane w standardzie zrównoważonego finansowania MŚP mają konsekwencje dla dobrowolnej sprawozdawczości MŚP w zakresie zrównoważonego rozwoju, a także dla dobrowolnej sprawozdawczości instytucji finansowych – pod względem dostosowania ich kredytów lub innych rodzajów finansowania do standardu zrównoważonego finansowania MŚP. Konsekwencje te przedstawiono poniżej.

3.1 Dobrowolna sprawozdawczość MŚP³⁹

Dzięki standardowi zrównoważonego finansowania MŚP będą mogły wykazać, że działalność, środek lub projekt, na które potrzebują finansowania zewnętrznego, są zrównoważone lub że same MŚP są zrównoważone na poziomie podmiotu. Podejście to powinno umożliwić MŚP, które nie są objęte wymogami sprawozdawczości w zakresie taksonomii, zgłaszanie lub ujawnianie podmiotom finansującym w momencie ubiegania się o finansowanie wskaźników KPI opartych na zgodności z systemem klasyfikacji zaproponowanym w standardzie zrównoważonego finansowania MŚP. MŚP powinny zadbać o przejrzystość w odniesieniu do informacji na temat obrotów lub wydatków związanych z działaniami objętymi standardem zrównoważonego finansowania MŚP.

Platforma zaleca, aby dobrowolne standardy sprawozdawczości, które mają zostać opracowane dla podmiotów nieobjętych zakresem CSRD, obejmowały zestaw wskaźników odzwierciedlających standard zrównoważonego finansowania MŚP. Podstawą tych wskaźników mogłyby być informacje, które przedsiębiorstwa muszą zgłaszać zgodnie z aktem delegowanym dotyczącym ujawnień w zakresie taksonomii, w odniesieniu do zgodności z taksonomią: a) obroty oraz b) nakłady inwestycyjne (CapEx) zgodne ze standardem zrównoważonego finansowania MŚP. Wszelkie adekwatne wydatki operacyjne (OpEx) można zaliczyć do nakładów inwestycyjnych (CapEx) lub ujawnić oddzielnie. Dobrowolne standardy sprawozdawczości powinny zawierać odniesienie do ram standardów zrównoważonego finansowania MŚP, w których można znaleźć dalsze szczegółowe informacje i zasoby. Inicjatywa ta ma na celu zapewnienie, aby MŚP mogły ujawniać te wskaźniki w ramach dobrowolnej sprawozdawczości lub na wniosek swojego podmiotu finansującego lub partnera w łańcuchu wartości.

³⁹ Pojęcie sprawozdawczości niekoniecznie oznacza publiczne ujawnianie informacji, lecz raczej przekazywanie ich, na zasadzie dwustronnej, instytucji finansowej lub partnerowi w łańcuchu dostaw.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

W przypadku stwierdzenia, że obroty lub wydatki kwalifikują się zarówno do celu łagodzenia zmian klimatu, jak i dostosowania się do nich, MŚP musiałoby wybrać, który z tych celów chce uwzględnić w swojej sprawozdawczości.

MŚP powinno określić swoje obroty lub wydatki na podstawie najnowszej dostępnej sprawozdawczości finansowej, z wykorzystaniem metody rachunkowości stosowanej przez przedsiębiorstwo w sprawozdaniach finansowych. Jeżeli takie dane nie są dostępne, w szczególności w przypadku przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, obroty lub wydatki należy określić na podstawie prognoz opartych na założeniach i biznesplanie zweryfikowanym przez biegłego księgowego lub doradcę finansowego.

Na rysunku 1. poniżej przedstawiono kroki, jakie MŚP może podjąć w celu zgłoszenia zgodności swojej działalności, inwestycji lub podmiotu ze standardem zrównoważonego finansowania MŚP.

3.2 Dobrowolna sprawozdawczość instytucji finansowych

Proponuje się, aby w ramach dobrowolnej sprawozdawczości MŚP w przejrzysty sposób informowały o swoich obrotach lub wydatkach związanych z działalnością objętą standardem zrównoważonego finansowania MŚP, przy czym należy uwzględnić określone kwestie związane z istotnością dla instytucji finansowych zapewniających finansowanie dla MŚP lub na rzecz ich działalności lub inwestycji kwalifikujących się do standardu zrównoważonego finansowania MŚP. Jest to szczególnie istotne w przypadku produktów kredytowych i pozwoliłoby na włączenie ograniczonych kosztów pomocniczych lub działań pobocznych do jednej umowy kredytowej na tych samych warunkach, bez wymogu odrębnej oceny działalności mniejszościowej przez podmiot finansujący lub ubiegania się o odrębne kredyty przez MŚP. Proponuje się, aby taka sprawozdawczość opierała się na koncepcji „podstawowej działalności”.

Proponuje się, aby działalność podstawowa była zdefiniowana jako działalność, która przekłada się na od 90% do 100% obrotów MŚP kwalifikujących się do standardu zrównoważonego finansowania MŚP w przypadku finansowania ogólnego przeznaczenia lub od 90% do 100% wydatków MŚP kwalifikujących się do standardu zrównoważonego finansowania MŚP w przypadku finansowania o znanym przeznaczeniu.

Oznacza to, że instytucja finansowa udzielająca kredytu lub innego rodzaju finansowania na działalność podstawową MŚP zgodną ze standardem zrównoważonego finansowania MŚP mogłaby, w przypadku gdy finansowana działalność stanowi od 90% do 100% obrotów lub wydatków MŚP, zgłosić kredyt/finansowanie jako w 100% zgodne ze standardem zrównoważonego finansowania MŚP. Oczekuje się, że zachęci to instytucje finansowe do udzielania MŚP finansowania na działania związane z klimatem i zrównoważonym rozwojem.

Jako środek ostrożności, choć rzadko potrzebny w przypadku MŚP, zaleca się, aby podejście oparte na działalności podstawowej nie miało zastosowania w przypadku finansowania MŚP, które osiągają obroty z działalności wykluczonej na podstawie rozporządzenia UE w sprawie wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego lub mają na celu finansowanie takiej działalności⁴⁰. Są to MŚP i projekty, w przypadku których MŚP jest zaangażowane w jakąkolwiek działalność dotyczącą broni kontrowersyjnej⁴¹ lub uprawy i produkcji tytoniu; przedsiębiorstwa, które według administratorów wskaźników referencyjnych naruszają zasady Global Compact ONZ (UNGC) lub wytyczne Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych; przedsiębiorstwa, których 1% lub więcej obrotów pochodzi z poszukiwania, wydobywania, dystrybucji lub rafinacji węgla kamiennego i brunatnego; których 10% lub więcej obrotów pochodzi z poszukiwania, wydobywania, dystrybucji lub rafinacji paliw ropopochodnych; których 50% obrotów pochodzi z poszukiwania, wydobywania, produkcji lub dystrybucji paliw gazowych; oraz przedsiębiorstwa, których 50% obrotów pochodzi z wytwarzania energii elektrycznej o intensywności emisji gazów cieplarnianych powyżej 100 g CO₂e/kWh.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Sugeruje się, aby podejście oparte na działalności podstawowej stosować zarówno w przypadku finansowania dłużnego, jak i kapitałowego. Platforma rozróżnia finansowanie o znanym przeznaczeniu środków, którego celem jest wsparcie konkretnego projektu lub inicjatywy, oraz finansowanie na cele ogólne, w przypadku którego dokładne wykorzystanie funduszy jest zazwyczaj nieokreślone, ale działalność lub model biznesowy MŚP są znane podmiotowi finansującemu.

W odniesieniu do stosowania standardu zrównoważonego finansowania MŚP do udzielania finansowania na rzecz MŚP oraz dobrowolnej sprawozdawczości realizowanej przez podmiot finansujący na temat tego finansowania, należy zauważyć, że w przypadku finansowania ogólnego przeznaczenia całkowita kwota finansowania udzielonego MŚP kwalifikowałaby się do standardu zrównoważonego finansowania MŚP, jeżeli działalność podstawowa MŚP jest uwzględniona w wykazie uproszczonych rodzajów działalności przewidzianych w standardzie lub jeżeli MŚP może wykazać, że kwalifikuje się do standardu zrównoważonego finansowania MŚP na poziomie podmiotu.

W przypadku znanego przeznaczenia środków finansowych finansowanie projektu lub środka, w tym potencjalne ograniczone koszty pomocnicze⁴², kwalifikowałyby się w całości do standardu zrównoważonego finansowania MŚP, jeżeli projekt/środek spełnia kryteria działalności ujętej w wykazie uproszczonych rodzajów działalności zawartym w standardzie lub jeżeli jest to inwestycja ukierunkowana na jeden lub większą liczbę rodzajów działalności ujętych w wykazie uproszczonych rodzajów działalności zawartym w standardzie i spełniająca kryteria dotyczące tych rodzajów działalności, niezależnie od podstawowej działalności gospodarczej MŚP. Na poniższym wykresie 2 przedstawiono, w jaki sposób standard zrównoważonego finansowania MŚP mógłby być stosowany przez banki do celów finansowaniu MŚP.

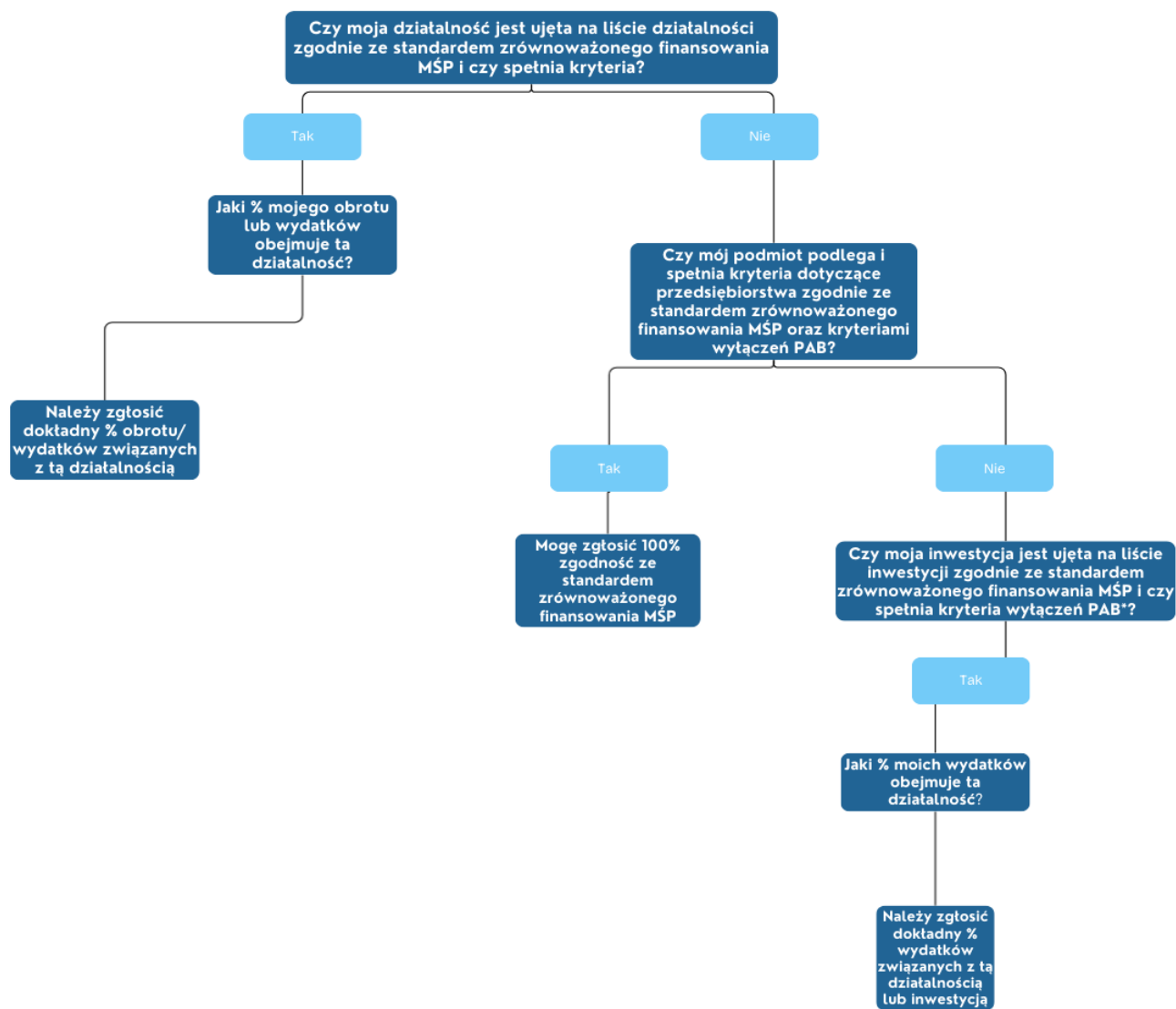
⁴⁰ ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2020/1818 z dnia 17 lipca 2020 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 w odniesieniu do minimalnych norm dotyczących unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej i unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R1818.

⁴¹ Zaleca się, aby Komisja przedstawiła szczegółową definicję pojęć „zaangażowane w”, „związaną z” oraz podała odniesienie do definicji broni kontrowersyjnej.

⁴² Na przykład w przypadku projektu renowacyjnego koszty, które nie są ściśle niezbędne do poprawy charakterystyki energetycznej danego obiektu, ale które są ponoszone, ponieważ związane z tym inwestycje wraz z inwestycjami w efektywność energetyczną są bardziej opłacalne pod względem kosztów lub efektywności zasobów niż realizacja tych inwestycji oddzielnie.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

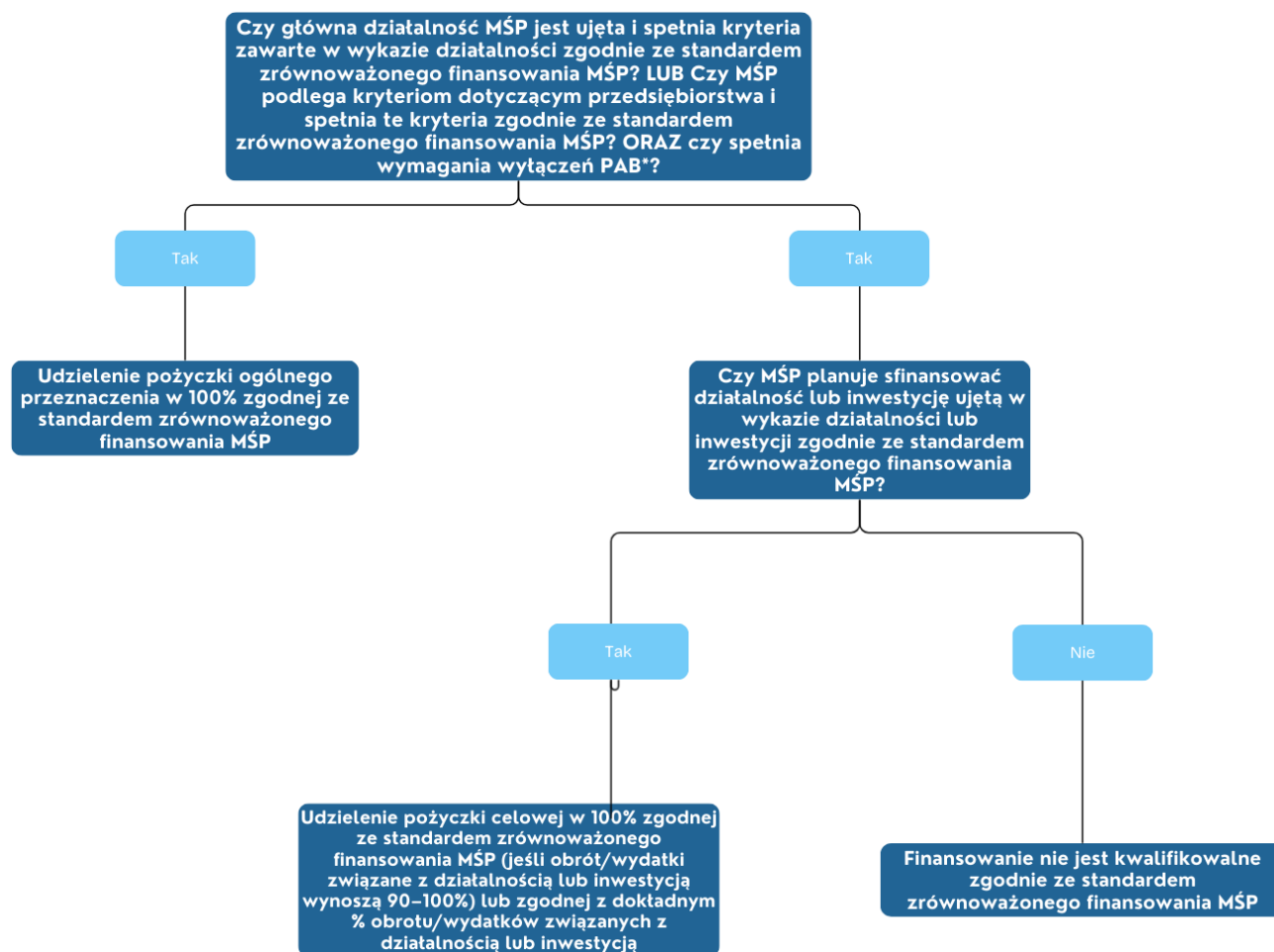
Rysunek 1. – Stosowanie standardu zrównoważonego finansowania MŚP przez MŚP i dobrowolna sprawozdawczość

(*) Wykluczone są przedsiębiorstwa, które: uzyskują przychody z jakiegokolwiek działalności związanej z kontrowersyjną bronią, mianowicie taką, o której mowa w [regulacyjnych standardach technicznych do rozporządzenia SFDR](#) (miny przeciwpiechotne, amunicja kasetowa, broń chemiczna i biologiczna); uprawy i produkcji tytoniu; przedsiębiorstwa, które według administratorów wskaźników referencyjnych naruszają zasady inicjatywy UNGC lub wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych; uzyskują 1% lub więcej swoich obrotów bezpośrednio z poszukiwania, wydobywania, dystrybucji lub rafinacji węgla kamiennego i brunatnego; uzyskują 10% lub więcej swoich obrotów bezpośrednio z poszukiwania, wydobywania, dystrybucji lub rafinacji paliw ropopochodnych; uzyskują 50% swoich obrotów bezpośrednio z poszukiwania, wydobywania, produkcji lub dystrybucji paliw gazowych; oraz uzyskują 50% swoich obrotów z wytwarzania energii elektrycznej o intensywności emisji gazów cieplarnianych przekraczającej 100 g CO₂e/kWh.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Rysunek 2. – Stosowanie standardu zrównoważonego finansowania MŚP przez MŚP i dobrowolna sprawozdawczość

(*) Wykluczone są przedsiębiorstwa, które: uzyskują przychody z jakiegokolwiek działalności związanej z kontrowersyjną bronią, mianowicie taką, o której mowa w [regulacyjnych standardach technicznych do rozporządzenia SFDR](#) (miny przeciwpiechotne, amunicja kasetowa, broń chemiczna i biologiczna); uprawy i produkcji tytoniu; przedsiębiorstwa, które według administratorów wskaźników referencyjnych naruszają zasady inicjatywy UNGC lub wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych; uzyskują 1% lub więcej swoich obrotów bezpośrednio z poszukiwania, wydobywania, dystrybucji lub rafinacji węgla kamiennego i brunatnego; uzyskują 10% lub więcej swoich obrotów bezpośrednio z poszukiwania, wydobywania, dystrybucji lub rafinacji paliw ropopochodnych; uzyskują 50% swoich obrotów bezpośrednio z poszukiwania, wydobywania, produkcji lub dystrybucji paliw gazowych; oraz uzyskują 50% swoich obrotów z wytwarzania energii elektrycznej o intensywności emisji gazów cieplarnianych przekraczającej 100 g CO₂e/kWh.

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Podziękowania

a. Główni autorzy

Organizacja	Imię i nazwisko
Europejski Fundusz Inwestycyjny	Merilin Hörats Lievijne Neuteboom
SMEUnited	Gerhard Huemer
Eurochambres	Jan Greitens Karolina Opielewicz

b. Przewodniczący/-a

Organizacja	Imię i nazwisko
Comisión Nacional del Mercado de Valores (CNMV)	Helena Viñes Fiestas

c. Sprawozdawca/-y

Organizacja / Nazwa podgrupy	Imię i nazwisko
AXA / SG 1	Clémence Humeau
Sieć EPA / TWG	Astrid Matthey
Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) / SG 3	Bertrand Magné
Orgalim / TWG	Andreas Brunsgaard
Skandinaviska Enskilda Banken (SEB) AB (publ) / SG 3	Karl-Oskar Olming
UNEP FI / SG 1	Elodie Feller

d. Członkowie

Organizacja	Imię i nazwisko
Agent Green	Theodor F. Cojoianu
Allianz SE	Jörg Ladwein
AXA	Clémence Humeau
BusinessEurope	Erik Berggren
CDP Worldwide (Europa) gemeinnützige GmbH	Hélène Procoudine-Gorsky
Inicjatywa Obligacji Klimatycznych (CBI)	Sean Kidney
EPIA SolarPower Europe / ENEL	Giulia Guinardi
Eurochambres	Karolina Opielewicz
Eurometaux	Mukund Bhagwat
Europejski Sojusz na rzecz Zrównoważonego Finansowania gospodarowania odpadami i recyklingu	Daniel Houska
Europejska Federacja Bankowa aisbl	Hans Biemans
Międzynarodowe Centrum Zrównoważonego Finansowania z.	Linda Zeilina

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Fiński Instytut Zasobów Naturalnych	Esa-Jussi Viitala
Orgalim	Andreas Brunsgaard
Skandinaviska Enskilda Banken (SEB) AB (publ)	Karl-Oskar Olming
SMEunited	Gerhard Huemer
Obserwatorium Zrównoważonego Finansowania	Nicola Koch
Sustainalytics	Anne Schoemaker
Water Europe	Gonzalo de la Cámara
Typ A	Agnieszka Słomka-Golebiowska
Typ A	Andreas Hoepner
Typ A	Bernabé Alonso Farinas
Typ A	Camille Leca
Typ A	Linda Romanovska
Typ A	Ottorino Morresi
Typ A	Marie Baumgarts

e. Członkowie mianowani bezpośrednio

Organizacja	Imię i nazwisko
Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA)	Adrianna Bochenek
Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA)	Ali Erbilgic
Europejska Agencja Środowiska (EEA)	Andreas Barkman
Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA)	Pamela Schuermans
Europejski Bank Inwestycyjny (EBI)	Aldo M. Romani
Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI)	Merilin Hörats
Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA)	Angeliki Vogiatzi

f. Obserwatorzy

Organizacja	Imię i nazwisko
Bloomberg L.P.	Nadia Humphreys
Biznes i Nauka Polska	Łukasz Blonski
Cassa Depositi e Prestiti SpA	Gaia Ghirardi
CEFIC	Liesbeth Timmermans
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR)	Maya Hennerkes
Europejski Bank Centralny (EBC)	Matthias Rau-Goehring
Europejska Grupa Doradcza ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG)	Kerstin Lopatta
Europejska Sieć Szefów Agencji Ochrony Środowiska (Sieć EPA)	Natalie Glas
Europejski Mechanizm Stabilności (ESM)	Carlos Martins
Europejska Konfederacja Związków Zawodowych (ETUC)	Marco Cilento
Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)	Raphael Jachnik

UNIJNA PLATFORMA DS. ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

Zasady odpowiedzialnego inwestowania (PRI)	Elise Attal
SGI Europe	Filippo Brandolini
Inicjatywa finansowa Programu Narodów Zjednoczonych ds. Środowiska (UNEP FI)	Elodie Feller
Światowe Stowarzyszenie Budownictwa Zrównoważonego	Julie Emmrich
Typ A	Eila Kreivi

g. Inni autorzy

Organizacja	Imię i nazwisko
Eurochambres	Florian Schmalz Levin Spiegel
Europejski Bank Inwestycyjny (EBI)	Roman Dojcak Frank Lee Emily Smith
SMEunited	Sophia Zakari
UNEP FI	Daniel Bouzas